

SEPTEMBER 2013
SVENDBORG KOMMUNE

DET KOMMERCIELLE POTENTIALE I SPORT OG SUNDHED I SVENDBORG

Fotograf: Geir Haukursson – Fotorettigheder: Svendborg Kommune

COWI

SEPTEMBER 2013
SVENDBORG KOMMUNE

DET KOMMERCIELLE POTENTIALE I SPORT OG SUNDHED I SVENDBORG

PROJEKTNR.	A034128
DOKUMENTNR.	A034128-001
VERSION	2.0
UDGIVELSESDATO	10. september 2013
UDARBEJDET	KRLA, BEKT
KONTROLLERET	MEC
GODKENDT	KRLA

INDHOLD

1	Resumé	7
2	Indledning	10
2.2	Rapportens opbygning	12
3	Vurdering og realisering af økonomiske og erhvervmæssige potentialer	13
3.1	Mål for projektet	13
3.2	Mål for Svendborgs satsning på sport og sundhed	14
3.3	Opsamling – Mål for vurderingen af potentialer	14
4	Svendborgs unikke potentiale	16
4.1	Svendborgprojektet	16
4.2	Skoler og uddannelse	18
4.3	Svendborg Kommune	19
4.4	Sport Study Svendborg	20
4.5	Foreningerne	21
4.6	Det Sydfynske område	21
4.7	Opsamling – Afsæt for Svendborgs potentiale	22
5	Indsatser	23
5.1	Samfundsmæssige udfordringer	24
5.2	5 indsatsområder	26
5.3	Opsamling - anbefalinger	35
6	Lokaløkonomisk potentiale	38
6.1	Satsning på sport og sundhed og erhvervmæssigt potentiale	38
6.2	Erhvervmæssige synergier	39
6.3	Effekter på erhverv og beskæftigelse	43

6.4	Opsummering af økonomiske effekter	49
6.5	Sundhedsøkonomisk effekt	49
6.6	Opsamling – Økonomisk potentiale	51

BILAG

Bilag A	Idéudvikling - Workshop	52
Bilag B	Interview	58
B.1	Interviewpersoner	58
B.2	Interviewguide	59
Bilag C	Konkretisering af 3 idéer – workshop	63
C.1	Living Lab	63
C.2	Praksisvidencenter	64
C.3	Special interest tourism	65
C.4	Tværgående	66

1 Resumé

Svendborg Kommune søgte i 2012 sammen med en række projektpartnere midler hos Syddansk Vækstforum til at undersøge kommercieliseringspotentialer i Svendborgs satsning på sport og sundhed. Projektet fik tilsagn, og denne rapport er afrapporteringen af projektet.

Projektet undersøgte det erhvervmæssige potentiale i Svendborgs satsning på sport, sundhed og uddannelse. Rapporten har til formål at udpege de indsatser eller projekter, der er de naturlige næste skridt på vejen mod at realisere det erhvervmæssige potentiale i satsningen på sport, sundhed og uddannelse til gavn for Svendborg, Sydfyn og Region Syddanmark.

Vurderingen af Svendborgs potentiale tager afsæt i opnåede og fremtidige forskningsresultater i Svendborgprojektet og i områdets erfaringer suppleret med en række øvrige centrale elementer, herunder klyngeorganisationen Sport Study Sydfyn, Svendborg Kommunes titel som Team Danmark Elitekommune, støtte til idrætsskoler og stærke foreningsliv, initiativer og styrker hos områdets skoler og uddannelsesinstitutioner (bl.a. højskolerne i Oure og Ollerup, UC Lillebælt og Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet) samt det sydfynske områdes kvaliteter.

Vurderingen af det erhvervmæssige potentiale er kortlagt gennem en involverende proces bestående af tre faser, hvor både interne og eksterne aktører inddrages: Fase 1) idéudvikling, fase 2) test af idéer og fase 3) videreudvikling af udvalgte ideer. Fase 2 inkluderede både test via ekspert- og interessent interview og test ved at holde ideerne op mod trends og tendenser inden for nogle af de valgte indsatsområder (sport, sundhed og uddannelse).

På basis af de erhvervmæssige potentialer er der udarbejdet forslag til fem konkrete indsatser, der kan forløse det kommercielle potentiale, der er i Svendborgs satsning på sport, sundhed og uddannelse. Det understreges, at indsatserne skal ses som én samlet satsning, og at denne samlede satsning med fordel også kan inkludere andre indsatser end de nedenfor oplyste. Yderligere indsatser kan f.eks. omhandle at skabe gode betingelser for iværksættere inden for sport, uddannelse og sundhed samt at arrangere efteruddannelse af lærere og idrætsledere.

FORSLAG TIL INDSATSER

Etablering af Living Lab for sport, uddannelse og sundhed

Svendborg opretter et Living Lab i form af et klasseværelse (Klasse Laboratoriet/Øvelokale), hvor virksomheder og forskning inviteres inden for i offentlige-private samarbejder til fælles udvikling og innovation. Klasselokalet kunne ligge på en af de eksisterende idrætsskoler, så der er let adgang til at afprøve og udvikle nye produkter og metoder i samarbejde med lærere, elever og skoleledelse. Oprettelsen af et Living Lab sammentænkes med etableringen af det praksisvidencenter, der foreslås nedenfor

Etablering af Praksisvidencenter med tilhørende konsulentvirksomhed

Svendborg etablerer et praksisvidencenter for sport, sundhed og skole/uddannelse. Etableringens første skridt er kommunens etablering af det ovenfor omtalte Living Lab. I det første skridt tilknyttes nogle (deltids)medarbejdere fra idrætsskoler og forskningsinstitutioner. I takt med at efterspørgslen efter centerets ydelser stiger, ansættes faste medarbejdere/konsulenter

Indsamlingen af data og administrationen af Svendborgkohorten kunne fremadrettet forankres i praksisvidencenteret. Ligesom det ville være naturligt, at praksisvidencenteret anvender og formidler resultater fra Svendborgprojektet.

Styrkelse af 'special interest' turismen i området

Svendborg styrker samarbejdet om 'special interest' turisme med områdets turismeaktører og rejsebureauer. Desuden styrkes samarbejdet med relevante organisationer som Udvikling Fyn og Inspiring Denmark¹ samt med idrættens organisationer og foreningerne. Kommunen og Sport Study Svendborg bør sætte sig i spidsen for at invitere de relevante aktører til at lave en fælles strategi for denne type af turisme

Motion og sundhed som screeningskriterium i Svendborg Kommunes indkøb og politikker

Svendborg Kommune indfører et screeningskriterium ift. kommunens indkøb og politikudvikling, således at der i lighed med en vurdering af aspekter som ligestilling og miljøbelastning, også foretages en vurdering af sports- og sundhedskonsekvenserne, når kommunen køber ind og laver strategier og politik

Udbredelse af kendskabet til Svendborgprojektet

Der afholdes en årlig konference i lighed med den der blev afholdt 5. maj 2011, hvor forskningsresultater og kommende projekter præsenteres og diskuteres.

¹ Inspiring Denmark er en non-profit organisation, der har til formål at styrke erhvervsturismen og videns- væksten i Region Syddanmark - <http://www.inspiringdenmark.dk/>

Konferencen afholdes med en kombination af oplæg og praktisk demonstrationer, eksempelvis af idrætstimer baseret på viden fra Svendborgprojektes kohorte.

Data fra Svendborgprojektes kohorte gøres tilgængelig for fagligheder uden for feltet sport og sundhed. Det kan være inden for teknologi, it, byggeri, design, kultur osv. Derudover kan det eksempelvis undersøges, om der er sammenhænge mellem elevernes/forældrenes besvarelser i spørgeskemaet og de enkelte skolers indretning, bygninger, placering mv.

Rationalet er, at intet kan matche 'the wisdom of crowds'- altså at eksponere hele verden for forskningsdatasættets eksistens. Hensigten er at bringe undersøgelsen ud i andre kredse og miljøer end dem, der handler om sport, sundhed og uddannelse - og dermed generere nogle ideer og samarbejdsrelationer som vi ikke hidtil har kunnet forestille os. Hvordan dette sættes i værk i praksis, f.eks. gennem invitationer til det foreslåede Living Lab via Facebook, Twitter eller lignende, skal afklares nærmere

En analyse af effekterne af en indsats på de fire satsningsområder (sport, skole, sundhed og børn) har vist, at de omtalte indsatser kan have en beskæftigelseseffekt på cirka 100 årsværk.

Det øgede fokus på sport og sundhed i Svendborg repræsenterer udover de ovenfor omtalte økonomiske effekter uden tvivl også et markant sundhedsøkonomisk potentiale, bl.a. i form af besparelser for samfundet via forebyggelse, som mindsker forekomsten af en lang række fysiske og psykiske lidelser.

2 Indledning

Svendborg Kommune har gennem en årrække satset på sport og sundhed. En stor del af indsatsen er i dag bygget op omkring klyngeorganisationen Sport Study Svendborg, der samarbejder på tværs af kommune, uddannelses- og forskningsinstitutioner, erhvervsliv og klubber/foreninger.

Svendborg blev i 2007 udnævnt til Team Danmark Elitekommune og i 2008 igangsatte kommunen Svendborgprojektet (i forskningssammenhæng kendt som Svendborgkohorten). Svendborgprojektet er et idrætsskole- og forskningsprojekt, der går ud på at give elever i grundskolen ekstra idrætstimer og i samarbejde med Syddansk Universitet, UC Lillebælt og OUH måle på effekten af den øgede fysiske aktivitet.

Udover Svendborgprojektet som et flagskib inden for satsningen på sport og sundhed er Skolerne i Oure Sport og Performance samt Gymnastikhøjskolen i Ollerup eksempler på succesfulde skoler med fokus på sport for unge. Udover disse to har en række af de øvrige uddannelsesinstitutioner i området et stærkt fokus på sport og sundhed.

I 2012 søgte Svendborg Kommune sammen med en række projektpartnere midler hos Syddansk Vækstforum til at undersøge kommercialiseringspotentialet i satsningen på sport og sundhed. Projektet fik tilsagn, og denne rapport er afrapporteringen af projektet.

Med kommercialiseringspotentialet menes den gevinst, der opstår, når det lykkes at omsætte potentialet i Svendborgs kombination af sport, sundhed og uddannelse til yderligere værdiskabelse for Svendborg og Sydfyn.

Fotograf: Geir Haukursson

Fotorettigheder: Svendborg Kommune

Kommerialisering handler dermed om:

at **udvikle eksisterende virksomheder og tiltrække nye virksomheder** med afsæt i områdets viden og aktiviteter inden for sport, uddannelse og sundhed

at **sælge Svendborgs viden og kompetencer** til både private og offentlige aktører uden for Svendborg og Sydfyn (eksempelvis som kurser og efteruddannelse)

at **tiltrække turister**, der kommer til området på grund af de aktiviteter eller den viden om sport og sundhed, der findes på Sydfyn

at **skabe offentlige arbejdspladser**, hvor Svendborgs fokus på sport, uddannelse og sundhed, er den afgørende faktor

at **skabe lokaløkonomiske effekter** af øget bosætning, herunder øget skattegrundlag og øget lokal omsætning

2.2 Rapportens opbygning

Rapportens resterende afsnit er opbygget således:

- › Afsnit 3 indeholder dels en beskrivelse af afrapporteringens formelle mål og krav, som de er beskrevet i Syddansk Vækstforums tilsagnsskrivelse, dels nogle mulige langsigtede mål for Svendborgs satsning på sport og sundhed.
- › Afsnit 4 indeholder en beskrivelse af Svendborgs udgangspunkt og potentiale i form af en række korte beskrivelser af de væsentligste faktorer og aktører, som satsningen på sport og sundhed består af.
- › Afsnit 5 indeholder en beskrivelse af 5 anbefalinger, der vil kunne bidrage til at indløse potentialet i satsningen på sport og sundhed.
- › Afsnit 6 indeholder en række 'hvad nu hvis' beregninger af de økonomiske effekter, hvis det lykkes at indløse de forskellige potentialer, herunder skabe et udviklingslaboratorium og videntcenter, starte nye virksomheder og styrke turismen.

3 Vurdering og realisering af økonomiske og erhvervsmæssige potentialer

Som nævnt i indledningen skelnes i dette afsnit mellem målene for dette projekt, og så de mere overordnede langsigtede mål med Svendborgs satsning på sport og sundhed.

Målene med dette projekt, som Syddansk Vækstforum har bevilliget midler til, handler først og fremmest om at analysere det erhvervsmæssige potentiale i etableringen af et forskningscenter. Særligt vurderes potentialerne inden for Syddansk Vækstforums forretningsområder: sundheds- og velfærdsinnovation og oplevelseserhverv.

De overordnede og langsigtede mål med satsningen handler om at vedligeholde og styrke satsningen på sport, sundhed og uddannelse i Svendborg, herunder sportsklyngen. Området skal gøres attraktivt for nye borgere og virksomheder og området skal have et tydeligt brand og profil som et sted, hvor sport og sundhed er væsentlige elementer i skabelsen af et godt liv for dig selv og din familie.

3.1 Mål for projektet

Projektet skal gennemføres ud fra beskrivelsen i projektansøgningen, og resultaterne skal stilles til rådighed for offentligheden.

Målet med projektet og denne rapport er ifølge den oprindelige projektbeskrivelse og tilsagnsskrivelse fra Syddansk Vækstforum, at analysere det erhvervsmæssige potentiale i relation til etableringen af et forskningscenter:

Childhood Health, Activity and Motor Performance School (CHAMP).

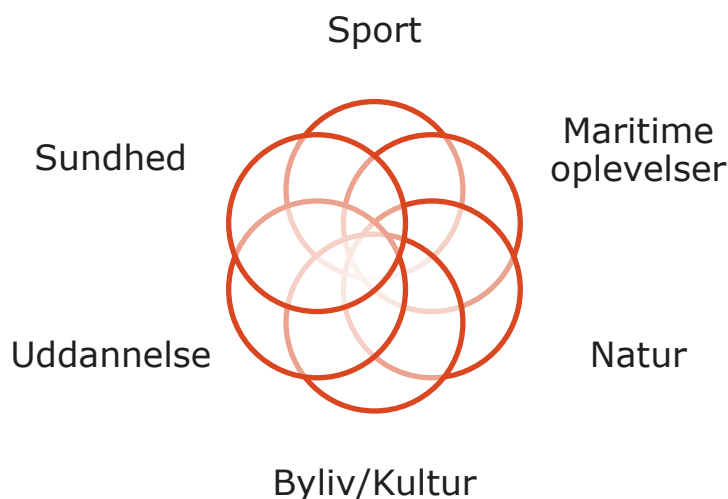
I løbet af projektet er det blevet klart, at et forskningscenter har et stort potentiale, men også, at der er en række andre potentialer i satsningen, der kan og bør realiseres både før og sideløbende med at et forskningscenter kan etableres. Derfor undersøges det erhvervsmæssige potentiale også i andre indsatser end blot etableringen af et forskningscenter. Det skal understreges, at flere af disse indsatser, særligt etableringen af et living lab og et praksisvidencentret er oplagte skridt på vejen mod etablering af et egentligt forskningscenter.

Det er således også et mål for dette projekt at udpege de indsatser eller projekter, der er de naturlige næste skridt på vejen mod at realisere det erhvervmæssige potentiale i satsningen på sport og sundhed til gavn for Svendborg, Sydfyn og Region Syddanmark.

3.2 Mål for Svendborgs satsning på sport og sundhed

Udvikling af sport, sundhed og uddannelser som et særligt indsatsområde er baseret på et ønske om dels at udvikle Svendborg Kommune og det øvrige Sydfyn, dels at fastholde området som et attraktivt sted at placere sin virksomhed og bosætte sig.

Svendborg og Sydfyn skal ses som et sted, hvor det kan være attraktivt at placere sin virksomhed, ikke mindst, hvis den spiller sammen med områdets styrker:

Tiltrækningen af borgere skal ske med baggrund i både gode beskæftigelsesmuligheder og en sund livsstil. Svendborg skal fortælle omverdenen den "gode historie" om sport, sundhed og uddannelser i Svendborg og på Sydfyn og dermed gøre området til et attraktivt bosætningssted for familier, der gerne vil leve et sundt, godt og aktivt liv i skønne omgivelser. Denne gode historie om Svendborg og Sydfyn spiller fint sammen med Fyns historie og nuværende satsning på sundhed, leg og læring.

For at nå målet om at øge sin attraktivitet over for borgere og virksomheder kræves en stadig styrkelse og udvikling af de institutioner og virksomheder, som allerede arbejder med sport, sundhed og uddannelse.

3.3 Opsamling – Mål for vurderingen af potentialer

Vurderingen og realiseringen af de økonomiske og erhvervmæssige potentialer tilknyttet sport og sundhed i Svendborg foretages ud fra et mål om at udpege de indsatser eller projekter, der er de naturlige næste skridt på vejen mod at realise-

re det erhvervmæssige potentiale til gavn for Svendborg, Sydfyn og Region Syddanmark. Vedligeholdelse og styrkelse af satsningen på sport og sundhed i Svendborg, samt realiseringen af yderligere potentialer skal være med til at styrke kommunens og områdets profil og brand som et attraktivt sted for nye borgere og virksomheder. Fokus er på at skabe rammerne og dernæst at fortælle den gode historie herom. Gennem satsningen på sport og sundhed skal der sikres gode beskæftigelsesmuligheder og en sund livsstil for borgere samt gode etablerings- og udviklingsmuligheder for virksomheder.

4 Svendborgs unikke potentiale

Svendborg har gennem en årrække satset på sport og sundhed, hvilket førte til at Svendborg Kommune i 2007 blev udnævnt til at være Team Danmark elitekommune. Derudover er satsningen i Svendborgprojektet (beskrives nedenfor) og den tilhørende forskning, idrætsskolerne, uddannelsesinstitutionerne (heriblandt Skolerne i Oure Sport og Performance og Gymnastikhøjskolen Ollerup) og klyngeorganisationen Sport Study Svendborg helt centrale elementer.

Hensigten med dette afsnit er at beskrive, hvad Svendborgs satsning på sport, sundhed og uddannelse består af og derigennem antyde, hvor det erhvervsmæssige potentiale ligger.

4.1 Svendborgprojektet

Svendborgprojektet² er verdens største og længstvarende forskningsprojekt af sin art. I projektet undersøges betydningen af fysisk aktivitet for den nuværende og fremtidige sundhed hos børn og unge.

Svendborg Kommune blev i 2007 Team Danmark Elitekommune, og igangsatte i den forbindelse Danmarks største idrætsskoleprojekt, hvor 1200 elever i 0.-6. klasse på 7 skoler fra august 2008 fik seks ugentlige idrætslektioner på skoleskemaet. Herudover tænkes bevægelse også ind i de øvrige timer og i frikvartererne, og for at sikre kvaliteten i idrætsundervisningen er alle idrætslærere og pædagoger på idrætsskolerne blevet efteruddannet over 2 år i Team Danmarks Aldersrelaterede Træningskoncept, som er idræt og bevægelse tilpasset børnenes alder og udviklingstrin.

Svendborgprojektet undersøger "betydningen af øget fysisk aktivitet for nuværende og fremtidig sundhed hos børn og unge." I alt er der fundraiseret ca. 30 millioner til forskningen. Projektet følger de elever, der ved idrætsskolernes opstart gik i 0.-4. klasse. De ca. 690 elever fra idrætsskolerne gennemgår, sammen med

² Svendborgprojektet dækker over kommunens forsøg med at indføre ekstra idrætstimer på en række skoler, men også over det tilknyttede forskningsprojekt, der går ud på at følge eleverne (Svendborg-kohorten) på skolerne.

ca. 510 jævnaldrende elever fra fire kontrolskoler i kommunen, bl.a. årligt to fysiske test.

Det er frivilligt for eleverne på idrætsskoler og kontrolskoler at deltage i forskningsprojektet, og i forhold til andre forskningsprojekter har deltagelsen i Svendborgprojektet været rekord højt – 88 % på idrætsskolerne og 80 % på kontrolskolerne har ønsket at være med i forskningen. Forskerne har anvendt SMS til studiet i idræts- og fritidsskader, og her har ikke mindre end 95 % hver uge svaret på SMS. Der er godkendt endnu 3 års forskning, hvilket betyder, at man tester den samme gruppe børn i foreløbig 6 år, hvilket gør børnene i Svendborgprojektet til en helt unik kohorte.

Der er lavet en række ph.d. afhandlinger, specialer og bachelorprojekter på basis af de data der indsamles blandt deltagerne i Svendborgprojektet, og endnu flere er på vej. Gennemførelsen af projektets mange elementer er bl.a. muliggjort af bidrag fra en række fonde med i alt ca. 30 mio. kr.³. Et af de opsigtsvækkende resultater fra forskningen i Svendborgprojektet er, at børn der har 2 lektioner ugentlig idræt, hvilket p.t. er det typiske antal idrætstimer i mange danske skoler, har 50 % procent større risiko for at udvikle insulinresistens og dermed senere diabetes II, end børn der har 6 lektioner ugentlig idræt.

Diabetes er en livstilssygdom i vækst, og det vurderes at en diabetiker årligt koster 65.000 kr., hvoraf kommunen finansierer halvdelen⁴.

I afsnit 5.4 ses der nærmere på nogle af de forventede sundhedsøkonomiske effekter af øget fysisk aktivitet.

Svendborgprojektet rummer stadig et meget stort potentiale for yderligere forskning i sammenhængen mellem børns fysiske aktivitet og deres fysiske og mentale sundhed, deres indlæringssevne, deres adfærd og meget mere. Kognitive studier af sammenhængen mellem læring og fysisk aktivitet er allerede i gang⁵. Endvidere rummer projektet et potentiale for kommercialisering og udbredelse af dets resultater og erfaringer.

Fotograf: Geir Haukursson
Fotorettigheder: Sport Study Svendborg

Som eksempel på et lignende forskningsprojekt, kan et svensk projekt nævnes, hvor man har lykkedes med at finde en konkret anvendelse af forskningsresultater

³ <http://www.svendborgelite.dk/svendborgprojektet/samarbejdspartnere+og+fonde>

⁴ Andreasen og Maltbæk, 2007: *Et sundhedsøkonomisk studie - cost of illness i kommunal-økonomisk regi*, Økonomisk Institut, Københavns Universitet.

⁵

<http://www.svendborgelite.dk/svendborgprojektet/forskning+p%3a5+idr%3a6tsskoler/fakta+om+forskningen>

i en undervisningsmæssig kontekst. På en skole i Bunkeflostrand udenfor Malmø i Sverige blev et projekt, der ligner Svendborgprojektet, Bunkefloprojektet, sat i gang i 1999. Her fulgte forskerne børn, der fik 5-6 lektioner ugentlig idræt og bevægelse. Forskerne fra Bunkefloprojektet kunne påvise, at børnene scorede bedre i nationale prøver i svensk og matematik, at børnene var glattere og havde fået en bedre selvfølelse, samt at omfanget af mobning var mindsket osv⁶. Det svenske Bunkefloprojekt har resulteret i udviklingen af Bunkeflo-modellen, der med afsæt i forskningen tilbyder undervisningsmaterialer (på svensk, tysk og engelsk) til skoler, virksomheder og organisationer⁷.

4.2 Skoler og uddannelse

I Svendborg ligger en række uddannelsesinstitutioner fra grundskole over gymnasier til videregående uddannelser, der har fokus på og sport for både bredde og elite. Disse inkluderer bl.a. højskolerne i Oure og Ollerup, UC Lillebælt og Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet.

Skolerne i Oure Sport & Performance består af efterskole, gymnasium, højskole og en række sommerkurser. Skolerne har været i kraftig vækst og fordoblet antallet af ansatte siden 2000, således at de i dag har i alt ca. 850 elever, omkring 200 ansatte og en omsætning i nærheden af 150 mio. kr.. Skolerne i Oure er dermed det største kostskolemiljø i Danmark⁸. Skolerne i Oure tilbyder et stort antal retninger inden for diverse sportsgrene samt musik, teater, dans og journalistik. Desuden tilbydes diverse instruktør- og træneruddannelser inden for flere idrætsgrene.

Gymnastikhøjskolen i Ollerup er en af Danmarks ældste højskoler og tilbyder en række kurser med fokus på gymnastik, dans og rytmik. Højskolen har gennem de seneste 10 år øget antallet af ansatte, således at de i dag er omkring 70 ansatte, hvoraf halvdelen er lærere.

Væksten på de to skoler skal ses i lyset af, at mange højskoler er lukket gennem de seneste 20 år, heriblandt også mange idrætshøjskoler, således at antallet er faldet fra 107 i 1994 til 69 i 2012⁹. Hvis højskolerne kan fortsætte deres store vækst rummer det i sig selv et stort potentiale for at skabe nye arbejdspladser i området.

UC Lillebælt (UCL) består af en række mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner, der tidligere var samlet i de såkaldte CVU'er, eksempelvis det tidlige Skårup Seminarium. På UCL kan man uddanne sig til ergo- og fysioterapeut, lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver. UCL har en række tilbud og samarbej-

⁶ Lignende resultater kendes i en dansk kontekst. Den såkaldte konsensuskonference, som Kulturministeriets daværende Udvalg for Idrætsforskning afholdte i oktober 2011, mundede ud i en erklæring om sammenhængen mellem fysisk aktivitet og læring.

<http://kum.dk/servicemenu/publikationer/2011/fysisk-aktivitet-og-laring/>

⁷ <http://www.bunkeflomodellen.com/>

⁸ <http://www.oure.dk/om-skolerne-i-oure>

⁹ <http://www.ffd.dk/foreningen/folkehoejskolens-historie>

der med fokus på sport. Blandt andet tilbydes programmet UCL Elite til elitesportsudøvende UCL studerende, der ønsker bedre betingelser (f.eks. mulighed for fri til stævner, udsættelse af eksaminer mv.) for at passe deres sportskarriere, samtidig med at de gennemfører en videregående uddannelse. Af samarbejder kan nævnes, at UCL og UC Syddanmark i samarbejde med Team Danmark og Svendborg Kommune har udviklet og etableret et efteruddannelsesstilbud til lærere og pædagoger i Team Danmarks aldersrelaterede træningskoncept (ATK). Fra 2008 til 2011 er 80 lærere og pædagoger fra Svendborg Kommune blevet efteruddannet, og i 2012 er yderligere 120 lærere og pædagoger blevet efteruddannet i ATK. I relation til satsningen på sport og sundhed deltager UCL i udviklingsprojektet LOMA - et udviklings- og forskningsprojekt, hvor UCL i samarbejde med Svendborg Kommune og Aalborg Universitet i København de kommende tre år undersøger de pædagogiske og sundhedsmæssige gevinster ved et tættere samarbejde mellem skolers måltidsordninger og lokale fødevarereproducenter.

Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet har fem forskningscentre, der beskæftiger sig med anvendelsesorienteret forskning i træningsvidenskabelige, kliniske og humanistisk-samfundsvidenskabelige problemstillinger, samt videndeling i relation til disse områder. Instituttets hjemmeside indeholder beskrivelser af centrenes forskning og videndeling, samt links og henvisninger, der kan lette adgangen for interesserede, der ønsker at benytte instituttets kompetencer og forskningsbaserede viden. Blandt de fem centre er RICH, der har til formål at forske i børn og unges sundhed med særligt fokus på fysisk aktivitet, kognition og kost samt generere viden, der kan bruges i konkrete sundhedstiltag på børn- og ungeområdet. Visionen er, at RICH såvel nationalt som internationalt skal være et af de førende forsknings- og videnscentre i relation til børns og unges sundhed med speciel vægt på fysisk aktivitet og kost¹⁰. Et andet af centrene under Institut for Idræt og Biomekanik ved SDU er Team Danmark Testcenter, hvor elitesportsfolk og trænere kan få faglig bistand. Testcenteret kan udføre en række forskellige tests, der kan hjælpe til at optimere og målrette elitesportsfolks træning¹¹.

4.3 Svendborg Kommune

Svendborg Kommune har spillet en central rolle i satsningen på sport og sundhed. Kommunen blev tilbage i 2007 en af de første af Team Danmarks Elitekommuner¹².

At sport og sundhed i skolerne spiller en væsentlig rolle for Svendborg Kommune, understreges yderligere af, at byrådet i Svendborg har afsat midler, der kan understøtte at alle folkeskoler i Svendborg Kommune fra august 2012 er idrætsskoler. Idrætsskolerne sammentænker udviklingen af et sundt læringsmiljø, nye læringsmetoder, almene motoriske færdigheder, fokus på

¹⁰ http://www.sdu.dk/om_sdu/institutter_centre/rich

¹¹ http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/Teamdk.aspx

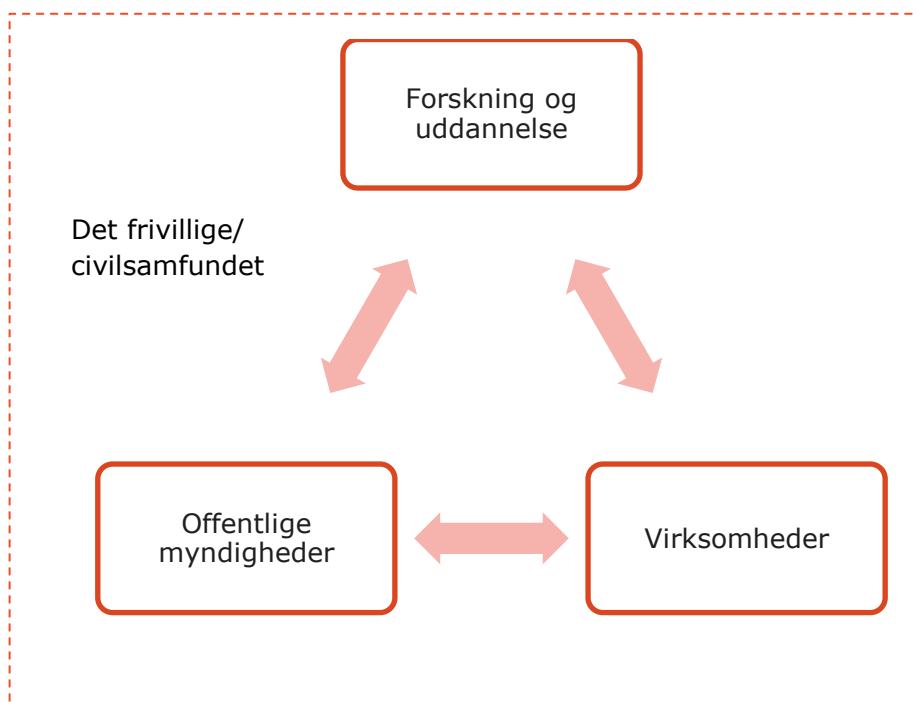
¹² Team Danmark samarbejder i dag med 18 Elitekommuner i hele landet for at udvikle talentmiljøer på internationalt niveau.

de sundheds- og ernæringsmæssige aspekter og bevægelse i hele skolens dagligdag.

Kommunens involvering af områdets skoler, lærere, forældre og børn i idrætsskoleprojektet vurderes at være essentiel i succes med at gøre Svendborgprojektet til et storstilet forskningsprojekt.

4.4 Sport Study Svendborg

I 2005 blev klyngeorganisationen Sport Study Sydfyn (senere Sport Study Svendborg) etableret med en bevilling fra det daværende Fyns Amt og Egebjerg, Gudme og Svendborg Kommune (nu Svendborg Kommune). Siden 2011 har projektet været på finansloven. Projektet har et mål om at samle aktørerne og opbygge et triple helix samarbejde mellem forskning og uddannelse, offentlige myndigheder og virksomheder og partnere fra det frivillige segment.

Sport Study Svendborgs partnere er: Broholm Gods og Hestecenter, GOG 2010, Skolerne i Oure Sport & Performance, Gymnastikhøjskolen i Ollerup, CC Jensen, Etronic, Kiropraktisk Center, FC Svendborg, Den frie lærerskole, Sydfyns Erhvervs Forskole, Svendborg Gymnastikforening, Sydbank, Idrætsefterskolen i Ulbølle Svendborg Gymnasium og Svendborg Kommune.

Sport Study Svendborg spiller en vigtig rolle, som den organisation, der kan løfte nye udviklingsprojekter inden for sport, sundhed og uddannelser og dermed medvirke til at styrke indsatsen. Sport Study Svendborgs sekretariat har ressourcer til 1,5 medarbejdere og er dermed helt afhængige af områdets øvrige aktører for at skubbe udviklingen fremad og hele tiden sikre at gryden er i kog.

4.5 Foreningerne

Svendborg er kendt for at have et stærkt foreningsliv og det kan benævnes som Svendborgs 'fjerde helix', i form af civilsamfund, forældre, skolebørn, skoler, uddannelsesinstitutioner og frivillige foreninger mv. Den 'fjerde helix' giver Svendborg et stærkt udgangspunkt for eksempelvis at afprøve koncepter/ løsninger i 'fuld skala' tæt på, hvor de udvikles, samt at indsamle data og viden om effekterne af de indsatser, der er i gang.

GOG Svendborg er nok områdets mest markante klub med en række flotte resultater i håndboldligaen bag sig. Håndboldlinjen på Skolerne i Oure sikrer en stadig strøm af talenter til håndboldklubben. Den fortsatte satsning på idrætsskolerne og en yderligere styrkelse af Skolerne i Oure og Ollerup vil forventeligt smitte positivt af på foreningerne og klubberne i form af flere medlemmer og ansatte.

4.6 Det Sydfynske område

Det sydfynske område er kendt for øhavet, der indbyder til sejls og andre maritime oplevelser.

Fotograf: Geir Haukursson - Fotorettigheder: Sport Study Svendborg

Øerne og de hyggelige købstæder langs kysten er et trækplaster for mange turister og gør samtidigt området til et attraktivt sted at bosætte sig.

Svendborg by er Sydfyns største og kendt som en hyggelig købstad med gode indkøbsmuligheder og en attraktiv beliggenhed ved vandet. Det har resulteret i, at Svendborg har formået at tiltrække højtuddannede og kreative bosættere til gavn

for hele området¹³. Samtidig ligger Svendborg i kort afstand til Odenses store udbud af arbejdspladser, kultur og oplevelser.

4.7 Opsamling – Afsæt for Svendborgs potentiale

Svendborg har gennem en årrække haft en særlig satsning på sport, sundhed og uddannelse, som er basis for en fremtidig indfrielse af områdets erhvervsmæssige potentialer.

Satsningen består af en lang række sideløbende og integrerede elementer. Omdrejningspunktet er Svendborgprojektet, der undersøger "betydningen af øget fysisk aktivitet for nuværende og fremtidig sundhed hos børn og unge". Gennemført forskning har allerede vist interessante resultater om bl.a. effekten af ekstra idræt på risikoen for bestemte sygdomme, men der er stadig potentiale for yderligere forskning og kommercialisering samt udbredelse af resultater og erfaringer herfra.

Udover Svendborgprojektet eksisterer der en række øvrige centrale elementer, som tilsammen skaber basis for potentialet. Disse inkluderer: klyngeorganisationen Sport Study Sydfyn, Svendborg Kommunes titel som Team Danmark Elitekommune, støtte til idrætsskoler og stærke foreningsliv, initiativer og styrker hos områdets skoler og uddannelsesinstitutioner (bl.a. højskolerne i Oure og Ollerup, UC Lillebælt og Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet) og det sydfynske områdes kvaliteter.

13

<http://www.detgodeliv.regionsyddanmark.dk/publikationer/publikation/item/byanalyse-sammenfatning> og
<http://www.detgodeliv.regionsyddanmark.dk/publikationer/publikation/item/kontur-2012-svendborg>

5 Indsatser

Udpegningen af fremadrettede indsatsområder og kommende projekter i dette afsnit sker med baggrund i et ønske om at forløse det kommercielle potentiale i Svendborgprojektet, herunder at skabe erhvervmæssig udvikling.

Analysen af det erhvervmæssige potentiale og de indsatsområder, hvor der vurderes at være et potentiale tager udgangspunkt i punkterne beskrevet nedenfor.

Udgangspunkt for valg af indsatsområder

- › Den aktuelle situation i Svendborg og på Sydfyn, som beskrevet i forrige afsnit
- › Projektidéer udviklet på workshop den 29. januar 2013 med deltagelse af en række aktører i området (Se Bilag A)
- › Desk research af trends og tendenser inden for sport, skole, sundhed og turisme
- › Interview med en række eksterne aktører, der har kvalificeret de udpegede projektideer (se Bilag B)
- › Workshop den 13. august, hvor der blev fokuseret på 3 projektideer og arbejdet i grupper med at gøre dem konkrete (Se Bilag C)

Kriterierne for at udvælge de indsatser og projektideer, der har et kommercielt potentiale er, at indsatsen eller projektideen skal repræsentere en lokal eller regional styrkeposition, og at projektideen skal løse en samfundsmæssig problemstilling eller tilfredsstille/skabe et væsentligt behov og dermed en efterspørgsel. Dette er illustreret i nedenstående figur.

5.1 Samfundsmæssige udfordringer

Både sundhed og uddannelse er områder, der er præget af meget væsentlige samfundsmæssige udfordringer og væsentlige behov for indsatser.

Som beskrevet i forrige afsnit befinder Svendborgs særkende og styrker sig overordnet i snitfeltet mellem sport, sundhed og børn/skole/uddannelse. Svendborgprojektet fremstår her som en helt særlig egenskab, som andre kommuner, der også satser på sport og sundhed, ikke har. Derfor kan og bør Svendborgprojektet spille en central rolle i satsningen, for at sikre en reel differentiering og konkurrencemæssig fordel.

Nedenfor argumenteres kort for behovet for indsatser inden for sundhed og uddannelse i relation til lokale styrkepositioner.

5.1.1 Sundhed

Udvikling af produkter og serviceydelser i relation til sundhed har stor betydning såvel nationalt som internationalt. Det ses bl.a. ved et større fokus på de samfundsmæssige omkostninger ved behandling af livstilssygdomme i den offentlige forvaltning og debat. Konkret kan nævnes, at der i perioden 2013 til 2016 er afsat 24 mio. kr. i satspuljemidler til behandling af svært overvægtige børn.

Pulje til behandling til svært overvægtige børn

Der er med 'Aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2013 – 2016' afsat 24 mio. kr. over fire år til samarbejdsprojekter mellem sygehus og hjemkommune, der behandler børn og unge med svær overvægt. Formålet med puljen er at sikre mere ensartede behandlingstilbud på landets sygehuse til børn og unge med svær overvægt samt at udbrede behandlingsmodeller, hvori der indgår et tæt samarbejde mellem sygehus og barnets/den unges hjemkommune.

Baggrunden for puljen er, at der i Danmark siden 1987 er set en væsentlig stigning i forekomsten af overvægt.

De nyeste tal for børn og unge viser, at:

- › 5-8 procent af de 3-4-årige er overvægtige (baseret på målte data fra to kommuner).
- › 21 procent af de 6-8-årige er overvægtige. Således er 17 procent moderat overvægtige, mens 4 procent er svært overvægtige (baseret på målte data fra 11 kommuner).
- › 18 procent af de 14-16-årige er overvægtige. Således er 15 procent moderat overvægtige, mens 4 procent er svært overvægtige (baseret på målte data fra fem kommuner).

Kilde: www.im.dk

Borgere og virksomheder har også et øget fokus på sund livsstil f.eks. tegner flere og flere sundhedsforsikringer mv. og sundheds- og velfærdsinnovation er i sig selv en megatrend i forhold til forskning og erhvervsudvikling.

Det store fokus på sundhed, herunder livsstil, sundhedsforsikringer mv. skaber en ulighed i samfundet mellem de borgere, der har adgang til sundhedsgoderne versus dem, der ikke har. Der er et stort nationalt fokus på begrebet "Social ulighed i sundhed", som dækker over det faktum, at sundhedsrisici og sygdomme er socialt skævt fordelt i samfundet. Det medfører, at jo dårligere borgerne er stillet socialt set, jo højere sygelighed og dødelighed har de statistisk set. Det er en udfordring at reducere den sociale ulighed gennem arbejdet med sundhedsfremme, forebyggelse og behandling. Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed har blandt andet arbejdet med ulighed i sundhed gennem flere år. Gennem den betydelige forskning, der foregår omkring Svendborgprojektet, er der en unik mulighed for at følge forsøgsgruppen. Resultater viser, at den sociale ulighed kan reduceres gennem idrætsskolekonceptet. Effekten er især markant for de børn, der normalt ikke dyrker idræt i fritiden. Fra andre undersøgelser ved man, at disse børn ofte kommer fra "svage" familier uden tradition for foreningsidræt. Den ekstra idræt i skolen viser særlig effekt hos de børn, der sundhedsmæssigt og motorisk tilhører de 10 % svageste.

I kombination med forskningen kan man udnytte eksisterende netværk/samarbejdsrelationer, faciliteterne i Svendborg og koblingen til Oure/Ollerup. Det giver mulighed for at arbejde med sundhedsfremme i en bredere kontekst i forhold til målgruppen.

5.1.2 Uddannelse

Der er en stigende erkendelse af sammenhængen mellem børns sundhedstilstand og deres indlæringsmuligheder. Nationalt kædes bevægelse og motion sammen med indlæring i regeringens aftaletekst om et fagligt løft af folkeskolen fra juni 2013. Af aftaleteksten fremgår:

'På alle folkeskolens klassetrin skal motion og bevægelse indgå i et omfang, der i gennemsnit svarer til ca. 45 minutter dagligt i løbet af den længere og varierede skoledag. Det skal medvirke til at fremme sundhed hos børn og unge og understøtte motivation og læring i skolens fag. Motion og bevægelse kan både indgå i den fagopdelte undervisning, herunder idræt, og i den understøttende undervisning. Det kan fx ske ved korte sekvenser af bevægelsesaktiviteter som morgenløb, boldspil eller lignende, større og kontinuerlige aktiviteter fx i samarbejde med foreningsliv som idrætsforeninger, kulturforeninger mv., eller ved at bevægelse bruges pædagogisk til at arbejde med fagenes indhold. Det påhviler skolelederen at sikre, at eleverne inden for den samlede undervisningstid deltager i motion og bevægelse hver dag i et omfang svarende til gennemsnitligt 45 minutter om dagen'.

Idrætsskoleprojektet i Svendborg vil forventeligt kunne bidrage med praktiske erfaringer og viden, der kan bruges på landets øvrige skoler til at gennemføre folkeskolereformen. Det nationale fokus på helhedsskolens understøttelse af fysisk bevægelse og motion giver Svendborg nogle indlysende selling points på baggrund af resultaterne af de omfattende forskningsprojekter i relation til Svendborgprojektet. Man vil være i stand til at basere undervisningen/de foreslåede aktiviteter på et solidt videnskabeligt materiale samtidig med, at man kan være med til at sætte dagsordenen/blive en central spiller i forhold til den danske helhedsskole. Endelig kan man forestille sig, at et udarbejdet koncept også kan anvendes i udlandet.

Jf. rapporten "Study on the Contribution of Sport to Economic Growth and Employment in the EU" er der mulighed for at tiltrække aktører fra øvrige EU lande i forhold til at udvikle produkter og ydelser. Svendborg har både via den strukturrede indsats i forhold til folkeskolerne, den 'fjerde helix' og Oure/Ollerup muligheder for at udvikle og afprøve produkter og ydelser på en større testgruppe end normalt.

5.2 5 indsatsområder

Indsatterne i nedenstående afsnit 5.2.1 til 5.2.7 er valgt, fordi vi vurderer, at de har et kommercielt potentiale. Først og fremmest har de et potentiale, der kan skabe udvikling og vækst i eksisterende og/eller nye virksomheder eller nye arbejdspladser i det offentlige (f.eks. i uddannelsessystemet). Derudover kan de væ-

re med til at øge områdets synlighed og attraktivitet, samt indfri klare kommercielle potentialer tilknyttet turisme og bosætning.

Flere af nedenstående indsatser hænger uløseligt sammen og kan i flere tilfælde dårligt adskilles fra hinanden. Vi ser det som en fordel at initiativerne hænger naturligt sammen, således at der kan høstes synergimæssige fordele på tværs. Man kunne bruge et træ som et billede på satsningen og den naturlige sammenhæng, der er mellem indsatserne. Træet har allerede solide rødder og en stamme, hvorfra nye skud vokser frem – nogle vokser sig store og stærke, mens andre forbliver små eller visner.

I afsnit 5.2.1 til 5.2.7 behandles hver indsats særskilt. Nogle afsnit indeholder et konkret nyt handlingsforslag, mens andre blot beskriver et fortsat potentiale i en eksisterende indsats.

5.2.1 Living Labs – Klasseværelset som laboratorium

FORSLAG TIL INDSATS

Svendborg opretter et Living Lab i form af et klasseværelse (KlasseLaboratoriet/Øvelokalet), hvor virksomheder og forskning inviteres inden for i offentlige-private samarbejder til fælles udvikling og innovation. Klasselokalet kunne ligge på en af de eksisterende idrætsskoler, så der er let adgang til at afprøve og udvikle nye produkter og metoder i samarbejde med lærere, elever og skoleledelse. Oprettelsen af et Living Lab sammentænkes med etableringen af det praksisvidencentret, der foreslås nedenfor.

Den nye folkeskolereform træder i kraft i skoleåret 2014/2015. Folkeskolereformen indeholder krav om øget aktivitet og bevægelse. Det betyder, at der allerede i foråret 2014, når skoleåret planlægges, er behov for viden om fysiske og pædagogiske hjælpemidler samt efter- og videreuddannelse, der kan understøtte folkeskolereformens krav om øget fysisk aktivitet.

Efterhånden som kravene til fysisk aktivitet og bevægelse i grundskolens undervisning øges, vil behovet for nye redskaber, it og inventar til klasseværelset og resten af skolen også øges. Derudover vil der blive behov for nye koncepter tilknyttet brugen af disse redskaber, it og inventar. De erkendelser og den videnoverførelse, der finder sted, når der eksperimenteres med brug af ny teknologi, redskaber mv. er erfaringsmæssigt af større værdi end selve introduktionen af redskaber, it og inventar mv.

Produkterne og koncepterne ville kunne udvikles i offentlige-private samarbejder mellem kommunen, forskning og virksomheder, der producerer it, redskaber, inventar eller arbejder med konceptudvikling, pædagogik og læring.

Inspiration kan hentes inden for velfærdsteknologiområdet, hvor der i disse år oprettes Living Labs i form af hospitalsstuer eller ældreboliger. Her kan virksomheder i fælleskab med offentlige myndigheder og forskning afprøve og udvikle nye produkter og serviceydelser. Sådanne samarbejder er til gavn for virksomhederne,

der får adgang til en brugerdrevet udvikling af deres produkter og serviceydelser og dermed øger deres chancer for at skabe succes på markedet. Det er også til gavn for det offentlige at få udviklet nye produkter, der forbedrer kvaliteten og øger effektiviteten af offentlige velfærdsydelser. Det vurderes, at et Living Lab vil kunne tiltrække europæiske forskning- og udviklingsmidler, og at der vil kunne etableres nogle frugtbare europæiske samarbejdsrelationer, eksempelvis gennem netværkene European Network of Living Labs - <http://www.openlivinglabs.eu/> og European Schoolnet - <http://www.eun.org/>

Figur 1 Eksempler på europæiske Living Labs på skoleområdet

Et Living Lab er et konkret tilbud til virksomheder, hvilket anses som attraktivt, da virksomhederne på nuværende tidspunkt vurderes til at være den gruppe, der er svagest repræsenteret i sportsklyngen. Samtidig kræver et Living Lab i Svendborg, at virksomhederne er fysisk tilstede og dermed får området gavn af den øgede aktivitet, der vil opstå som følge af et Living Lab.

Ligesom der er brug for at udvikle redskaber, it og inventar mv. til klasseværelset til at understøtte undervisning med mere bevægelse og fysisk aktivitet, er der som nævnt også brug for øget viden og nye erkendelser af hvilke pædagogiske redskaber, der kan understøtte denne type undervisning.

Forskere inden for pædagogik og læring inviteres inden for i Living Lab'et og afprøver, observerer og udvikler undervisning med et øget indhold af bevægelse og aktivitet. Det kan ligeledes gøre det mere attraktivt at være lærer- og pædagogstuderende i et område, hvor der er mulighed for at komme i praktik i Living Lab.

Et klasseværelse fremstår som et oplagt udviklingslaboratorium på nuværende tidspunkt, men efterspørges der fra offentlig eller privat side en anden type Living Lab bør den efterspørgsel mødes.

5.2.2 Praksisvidencenter: Børn, sport, læring og sundhed

FORSLAG TIL INDSATS

Svendborg etablerer et praksisvidencenter for sport, sundhed og skole/uddannelse. Etableringens første skridt er kommunens etablering af det ovenfor omtalte Living Lab. I det første skridt tilknyttes nogle (del-tids)medarbejdere fra idrætsskoler og forskningsinstitutioner. I takt med at efterspørgslen efter centerets ydelser stiger, ansættes faste medarbejdere/konsulenter

Indsamlingen af data og administrationen af Svendborgkohorten kunne fremadrettet forankres i praksisvidencenteret. Ligesom det ville være naturligt, at praksisvidencenteret anvender og formidler resultater fra Svendborgprojektet.

De mange aktører inden for sport, sundhed og uddannelse i Svendborg besidder en stor viden om emnet og ikke mindst praksisviden om udførelse og implementering af initiativer, der forbedrer børns og unges fysiske og mentale formåen.

Denne viden rummer et kommercielt potentiale, som kan realiseres gennem etablering af et såkaldt praksisvidencenter.

Det bør undersøges, hvorvidt praksisvidencenteret kan kobles til det udviklingsarbejde, der foregår på UC Lillebælt, eksempelvis i regi af VIP-projektet¹⁴ og LOMA projektet¹⁵. Praksisvidencenterets aktiviteter bør koordineres og sammentænkes med aktiviteterne i videncenteret KOSMOS - Videncenter for Sundhed, Kost og Motion.

Det ovenfor omtalte Living Lab vil kunne være et første skridt i etableringen af praksisvidencenteret. Praksisvidencenteret vil formidle viden om sport, sundhed og skole og vil forventeligt i første omgang bemannes (på deltid) af ansatte på idrætsskolerne samt forskerne på SDU, OUH og UCL, men på sigt vil praksisvidencenteret udvikle sig til en decideret konsulentvirksomhed, der hjælper stat, styrel-

¹⁴ VIP projektet (Videns og InnovationsPartnerskaber) har som mål at etablere partnerskaber mellem offentlige og private for at sikre udvikling af løsninger på velfærdsteknologiske udfordringer. <http://ucl.dk/ucl-udvikler-innovationskraften/>

¹⁵ LOMA er et udviklings- og forskningsprojekt, hvor UCL i samarbejde med Svendborg Kommune og Aalborg Universitet i København de kommende tre år undersøger de pædagogiske og sundhedsmæssige gevinster ved et tættere samarbejde mellem skolers måltidsordninger og lokale fødevarerproducenter. <http://ucl.dk/lokal-mad-og-lokal-laering/>

ser, kommuner, institutioner, foreninger mv. med at integrere idræt i undervisningen og i det hele taget øge børns fysiske aktivitet.

Centerets ansatte skal fungere som konsulenter, der kan tilbyde hjælp til:

- › at øge mængden af fysisk aktivitet blandt børn generelt
- › at udvikle tilbud til overvægtige børn
- › at tilrettelægge skoleundervisning med øget indhold af fysisk aktivitet
- › at etablere en indsats for elitesportsudøvere i skole og uddannelsessystemet
- › at skabe netværk blandt skoler og organisationer der har fokus på sport og sundhed
- › at udbrede viden om betydningen af bevægelse og motion

Indsamlingen af data og administrationen af Svendborgkohorten kunne fremadrettet forankres i praksisvidencentret. Ligesom det ville være naturligt, at praksisvidencentret anvender og formidler resultater fra Svendborgprojektet.

Etableringen af praksisvidencentret kan være et skridt på vejen til et egentligt forskningscenter, men kan også blive en virksomhed, der leverer konsulentytelser i lighed med Marselisborg - Center for Udvikling, Kompetence & Viden (tidligere hed det Marselisborg Praksisvidencentret), der startede som et offentligt projekt og udviklede sig til en konsulentvirksomhed med 40-50 ansatte.

I Figur 1 er beskrevet et udpluk fra deres hjemmeside, der viser en række af de ydelser som virksomheden leverer. Blandt andet udvikler Marselisborg nye metoder og redskaber i deres udviklingslaboratorier.

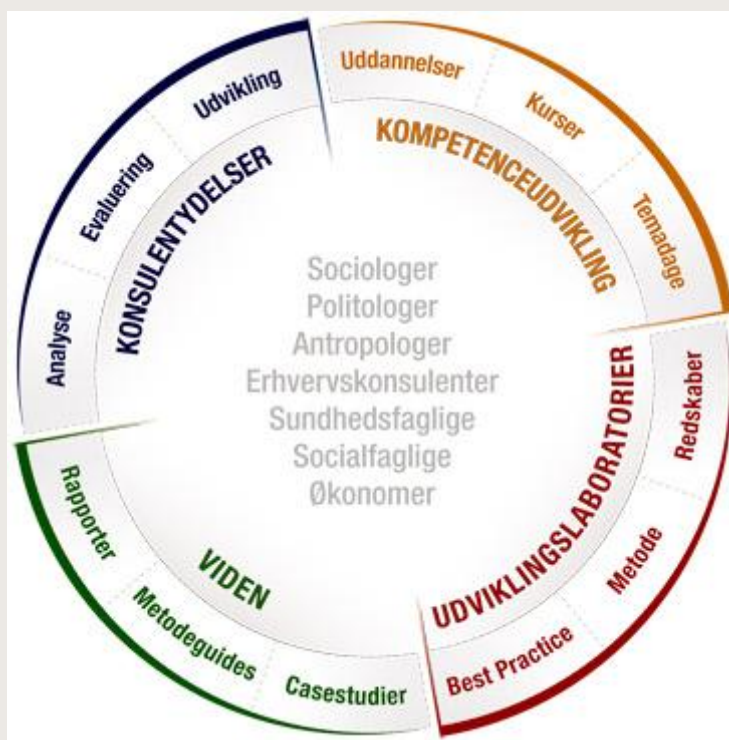
Figur 2 Eksempel: Marselisborg Praksisvidencenter¹⁶

Marselisborg (tidl. Marselisborg Praksisvidencenter) er en privat viden og konsulentvirksomhed, der siden 2001 har arbejdet på at udvikle rammerne for og indsatsen i den offentlige sektor.

Marselisborg er specialiseret i at udføre forandrings- og udviklingsopgaver for staten, kommunerne og hos private virksomheder.

Vi er forankret inden for velfærdsområdet og løser komplekse opgaver med stor diversitet på tværs af sektorer. Det kan f.eks. være et ministerium, der ønsker nye modeller til bekæmpelse af ældres ensomhed, en arbejdsplads med organisatoriske udfordringer eller en kommune, der ønsker nye metoder til unge- og beskæftigelsesindsatsen.

Marselisborgs løsninger bygger på erfaring og viden, der er udviklet og afprøvet i tæt samarbejde med vores kunder. Samtidig udvikler vi nye metoder i Marselisborgs egne udviklingslaboratorier, hvor vi omsætter viden til implementerbare produkter.

¹⁶ Indholdet i boksen er hentet direkte fra Marselisborgs hjemmeside: <http://marselisborg.org/forside.aspx>

Iværksætterier

I takt med at ovenstående initiativer folder sig ud, vil der opstå ideer til produkter og serviceydelser, der kan danne grundlag for øget omsætning i eksisterende virksomheder. Men der vil også være basis for at starte nye virksomheder for nogle af de forskere, lærere, it-virksomheder mv. der arbejder i Living Lab, ligesom man kunne forestille sig at Living Lab med tiden selv blev en privat virksomhed, der solgte 'laboratorie-tid'.

For at sikre de bedst mulige vilkår for iværksættere samt opnå synergier, bør det tilstræbes at stille lokaler til rådighed for iværksættere i kontorfællesskaber med praksisvidencentret og/eller Living Lab.

Indsatsen for at understøtte iværksætterier inden for sport og sundhed skal koordineres og sammentænkes med en række øvrige initiativer i regionen, bl.a. den indsats, der foregår på Fremtidsfabrikken, som er Syddansk Vækstforum projekt, der skal skabe flere kreative iværksættere på Sydfoyn. Herudover skal, der også koordineres med Syddansk Universitets Institut for Idræt og Biomekanik, hvor er de i gang med at sammentænke sport og iværksætterier gennem projektet "Studiepakke: Sport, Innovation og Entreprenørskab", der har modtaget 102.000 DKK i støtte fra Fonden for Entreprenørskab – Young Enterprise. Midlerne er tildelt projektet som - i tråd med fondens mål - har til formål at undervise i, hvordan Idrætsfaglig viden kan indgå i innovative forløb med det formål at inspirere unge entreprenante personer til at kaste sig ud i en fremtid som iværksættere, der på baggrund af høj faglig viden skaber nye resultat¹⁷.

Efteruddannelse af lærere og idrætsledere

Antallet af idrætskoler i Danmark er stigende og folkeskolereformen foreskriver mere fysisk aktivitet i skolen. Dermed må det forventes, at efterspørgslen efter efteruddannelse med fokus på idræt og bevægelse vil øges. Det vil bl.a. være i form af den efteruddannelse af lærere i Team Danmarks aldersrelateret træningskoncept (ATK), som foregår på UC Syddanmark i partnerskab med Team Danmark¹⁸. Der må også forventes, en efterspørgsel efter kortere kurser, temadage konferencer mv., der kunne arrangeres af ovenfor omtalte praksisvidencentret og afvikles med besøg i Living Lab.

17

http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/lob_Ibraet_og_biomekanik/Nyt_IOB/entreprenørskab

¹⁸ Team Danmark har en lignende aftale med VIA University College i Midtjylland.

5.2.4 'Special interest' turisme

FORSLAG TIL INDSATS

Svendborg styrker samarbejdet om 'special interest' turisme med områdets turismeaktører og rejsebureauer. Desuden styrkes samarbejdet med relevante organisationer som Udvikling Fyn og Inspiring Denmark¹⁹ og med idrættens organisationer og foreningerne. Kommunen og Sport Study Svendborg bør sætte sig i spidsen for at invitere de relevante aktører til at lave en fælles strategi for denne type af turisme

De sydfynske kommuner samarbejder bl.a. i organisationen Naturturisme I/S om at skabe vækst i turismen på Sydfyn. I Naturturisme I/S har de et stærkt fokus på områdets maritime potentialer og den maritime historie. Den aktive friluftsturisme, der satses på, spiller godt sammen med de aktiviteter, der foregår på Skolerne i Oure og Gymnastikhøjskolen i Ollerup.

Inden for turismeverdenen er specialisering en fremtrædende trend. Der findes en række bureauer, der har specialiseret sig i sportsrejser, vandreferier, væggtabsferier osv. Hotelkæden Comwell har for nyligt dedikeret hotellet i Rold Skov til sport, således at man kan kombinere eksempelvis et conferenceophold med en række sportsaktiviteter under vejledning af de sportsinstruktører, som hotellet har ansat.

Skolerne på Oure og Ollerup har udover deres daglige efterskole- og højskoleundervisning også stor succes med en række sommerkurser, der har karakterer af 'special interest' turisme inden for diverse sportsgrene. Derudover har skolerne i Oure sammen med Broholm Gods tidligere arrangeret eksklusive træningsarrangementer, der bl.a. blev solgt til Politiken Plus abonnenter og derigennem fik en meget stor eksponering blandt Politikens læsere.

Sommerkurserne til turister på Oure og Ollerup er ofte, hvis ikke altid, udsolgt, hvilket kraftigt indikerer, at der er et yderligere potentiale i at udvikle turisme inden for sport og sundhed. Skolernes kernekompetencer, herunder kultur, ånd, erfaring med at skabe sammenhængende oplevelser og kompetente instruktører er en særlig kompetence i Svendborg, og kan med fordel videreføres til aktiviteter uden for højskolernes fysiske rammer. Potentialet skal opnås gennem etablering af økonomisk fordelagtige samarbejder på tværs af en række lokale aktører, så der skabes positive synergier på tværs af lokale styrker.

Sports- og træningsturisme i form af bl.a. sportskurser til den aktive motionist eller elitesportsudøver er én form for 'special interest' turisme som disse skoler forstår at tjene godt på allerede i dag. En anden form for 'special interest' kunne være vidensturisme i form af konferencer, kurser og studieture i koncepter, pædago-

¹⁹ Inspiring Denmark er en non-profit organisation, der har til formål at styrke erhvervsturismen og videns- væksten i Region Syddanmark - <http://www.inspiringdenmark.dk/>

gik, organisation af en sportsklynge mv., som også eksisterer i dag, men i et mindre kommercielt omfang end de sommerkurser og træningsarrangementer, der arrangeres på Oure og Ollerup.

Kombineret med de tegn på specialisering, der fortsat ses i dansk og udenlandsk turisme, vurderes det, at der er et væsentligt potentiale for at øge turismen inden for dette område.

5.2.5 Motion og sundhed som screeningskriterium i kommunens politikker og indkøb

FORSLAG TIL INDSATS

Svendborg Kommune indfører et screeningskriterium ift. kommunens politikker og indkøb, således at der i lighed med en vurdering af aspekter som ligestilling og miljøbelastning, også foretages en vurdering af sports- og sundhedskonsekvenserne når kommunen køber ind og laver strategier og politik

Svendborg Kommune spiller en afgørende rolle i satsningen på sport og sundhed. Selvom der hentes store mængder af forskningsmidler hjem til f.eks. forskning i Svendborgprojektet, så er kommunens fortsatte engagement helt essentiel, ikke mindst set i lyset af, at der på nuværende tidspunkt ikke findes store virksomheder, der har tilstrækkelig mange muskler til at trække satsningen. Kommunen kan gennem intelligent efterspørgsel af produkter og serviceydelser inden for sport og sundhed påvirke omfanget af innovation og vækst signifikant.

Et eksempel på det offentlige rolle som 'efterspørger' af produkter ses indenfor høreapparatsektoren. Dansk erhvervslivs globale succes inden for høreapparater tilskrives, at det offentlige valgte at efterspørge og betale for høj kvalitet frem for blot at købe billigst muligt. Det skabte en udvikling, der gjorde danske høreapparater til nogle af de bedste i verden. Kommunens politikker og indkøb kan således spille en væsentlig rolle.

Det vurderes, at sådan et screeningskriterium vil have dels en branding effekt, dels sikre at kommunen efterlever satsningen på sport og sundhed på alle områder. Et sådan kriterium kan være med til at gøre kommunen endnu mere attraktiv som bosætningssted.

5.2.6 Udbredelse af resultater fra Svendborgprojektet

FORSLAG TIL INDSATS

Der afholdes en årlig konference i lighed med den, der blev afholdt 5. maj 2011²⁰, hvor forskningsresultater og kommende projekter præsenteres og diskuteres. Konferencen afholdes med en kombination af oplæg og praktisk demonstrationer, eksempelvis sportstimer baseret på viden fra Svendborgprojektet og data fra kohorten.

Data fra Svendborgprojektets kohorte gøres tilgængelig for fagligheder uden for feltet sport og sundhed. Det kunne være inden for teknologi, it, byggeri, design, kultur osv. Eksempelvis kunne det undersøges, om der er sammenhænge mellem elevernes/forældrenes besvarelser i spørgeskemaet og de enkelte skolars indretning, bygninger, placering mv. Rationalet er, at intet kan matche 'the wisdom of crowds'- altså at eksponere hele verden for forskningsdatasættets eksistens. Hensigten er, at bringe undersøgelsen ud i andre kredse og miljøer end dem, der handler om sport, sundhed og uddannelse og dermed generere nogle ideer og samarbejdsrelationer, som vi ikke hidtil har kunnet forestille os²¹. Hvordan dette sættes i værk i praksis, f.eks. gennem invitationer til det foreslåede Living Lab via Facebook, Twitter eller lignende, vil skulle afklares nærmere.

Svendborgprojektets kohorte udnyttes allerede af forskere og studerende til ph.d. afhandlinger, specialer og bacheloropgaver. Samtidig vurderes det fra flere sider, at undersøgelsen ikke er bredt kendt nationalt og endnu mindre internationalt. Derfor er der behov for løbende at kommunikere resultaterne fra disse studier og gøre opmærksom på kohortens eksistens både for forskere og praktikere inden for sport og sundhed, men også overfor andre fagligheder. Et større kendskab til Svendborgprojektet vil også være med til at øge succesraten for de øvrige indsatser.

Opsamling - anbefalinger

Anbefalingerne er forslag til fem konkrete indsatser, der kan forløse det kommercielle potentiale, der er i Svendborgs satsning på sport og sundhed.

FORSLAG TIL INDSATSER

Etablering af Living Lab for sport, uddannelse og sundhed

²⁰ <http://www.svendborgelite.dk/svendborgprojektet/konference+svendborgprojektet+5-c8-+maj+2011>

²¹ En Wikipedia søgning på Svendborgprojektet giver intet resultat, hvilket kan ses som en indikation på at Svendborgprojektet ikke er kendt uden for en mindre lokal og regional kreds af aktører inden for sport og sundhed.

Svendborg opretter et Living Lab i form af et klasseværelse (Klasse Laboratorium/Øvelokale), hvor virksomheder og forskning inviteres inden for i offentlige-private samarbejder til fælles udvikling og innovation. Klasselokalet kunne ligge på en af de eksisterende idrætsskoler, så der er let adgang til at afprøve og udvikle nye produkter og metoder i samarbejde med lærere, elever og skoleledelse. Oprettelsen af et Living Lab sammentænkes med etableringen af det praksisvidencentret, der foreslås nedenfor

Etablering af Praksisvidencentret med tilhørende konsulentvirksomhed

Svendborg etablerer et praksisvidencentret for sport, sundhed og skole/uddannelse. Etableringens første skridt er kommunens etablering af det ovenfor omtalte Living Lab. I det første skridt tilknyttes nogle (deltids)medarbejdere fra idrætsskoler og forskningsinstitutioner. I takt med at efterspørgslen efter centerets ydelser stiger, ansættes faste medarbejdere/konsulenter

Indsamlingen af data og administrationen af Svendborgkohorten kunne fremadrettet forankres i praksisvidencentret. Ligesom det ville være naturligt, at praksisvidencentret anvender og formidler resultater fra Svendborgprojektet.

Styrkelse af 'special interest' turismen i området

Svendborg styrker samarbejdet om 'special interest' turisme med områdets turismeaktører og rejsebureauer. Desuden styrkes samarbejdet med relevante organisationer som Udvikling Fyn og Inspiring Denmark²² og med idrættens organisationer og foreningerne. Kommunen og Sport Study Svendborg bør sætte sig i spidsen for at invitere de relevante aktører til at lave en fælles strategi for denne type af turisme

Motion og sundhed som screeningskriterium i Svendborg Kommunes indkøb og politikker

Svendborg Kommune indfører et screeningskriterium ift. kommunens indkøb og politikudvikling, således at der i lighed med en vurdering af aspekter som ligestilling og miljøbelastning, også foretages en vurdering af sports- og sundhedskonsekvenserne når kommunen køber ind og laver strategier og politik

Udbredelse af kendskabet til Svendborgprojektet

Der afholdes en årlig konference i lighed med den der blev afholdt 5. maj 2011²³, hvor forskningsresultater og kommende projekter præsenteres og diskuteres. Konferencen afholdes med en kombination af oplæg og praktisk demonstratio-

²² Inspiring Denmark er en non-profit organisation, der har til formål at styrke erhvervs- turismen og videns- væksten i Region Syddanmark - <http://www.inspiringdenmark.dk/>

²³ <http://www.svendborgelite.dk/svendborgprojektet/konference+svendborgprojektet+5-c8-+maj+2011>

ner, eksempelvis idrætstimer baseret på viden fra Svendborgprojektes kohorte.

Data fra Svendborgprojektes kohorte gøres tilgængelig for fagligheder uden for feltet sport og sundhed. Det kunne være inden for teknologi, it, byggeri, design, kultur osv. Eksempelvis kunne det undersøges om der er sammenhænge mellem elevernes/forældrenes besvarelser i spørgeskemaet og de enkelte skolers indretning, bygninger, placering mv.

Rationalet er, at intet kan matche 'the wisdom of crowds'- altså at eksponere hele verden for forskningsdatasættets eksistens. Hensigten er, at bringe undersøgelsen ud i andre kredse og miljøer end dem der handler om sport, sundhed og uddannelse og dermed generere nogle ideer og samarbejdsrelationer som vi ikke hidtil har kunnet forestille os²⁴. Hvordan dette sættes i værk i praksis, f.eks. gennem invitationer til det foreslåede Living Lab via Facebook, Twitter eller lignende, vil skulle afklares nærmere

Anbefalingerne er s baseret på de idéer, der kom frem på workshoppen den 29. januar 2013 (se Bilag A), interview med aktører inden for området sport og sundhed (se Bilag B), workshoppen den 13. august (se Bilag C), samt COWIs generelle viden om kommercialisering og erhvervsudvikling.

²⁴ En Wikipedia søgning på Svendborgprojektet giver intet resultat, hvilket kan ses som en indikation på at Svendborgprojektet ikke er kendt uden for en mindre lokal og regional kreds af aktører inden for sport og sundhed.

6 Lokaløkonomisk potentiale

Dette afsnit omhandler det erhvervsøkonomiske potentiale ved en målrettet satsning på sport, sundhed, børn og skole på Sydfyn. Tilgangen i afsnittet vil have et samfundsøkonomisk afsæt, hvor der anvendes gængse nationaløkonomiske metoder, data og begreber. Med dette udgangspunkt forsøger vi at kvantificere potentialet ved satsningen på sport, sundhed, børn og skole. For at kunne gøre dette skal vi først sætte indholdet i de tidligere afsnit ind i en nationaløkonomisk analyse-ramme. Det gør vi i afsnit 6.1. Dernæst belyser vi i 6.2 de erhvervsmæssige synergier, som udspringer af satsningen. Endelig belyser vi i afsnit 6.3 de afledte effekter af satsningen.

6.1 Satsning på sport og sundhed og erhvervsmæssigt potentiale

For at kunne analysere potentialet i satsningen benyttes en nationaløkonomisk analyseramme med afsæt i nationalregnskabet. Mere præcist benyttes Danmarks Statistiks input-output-tabeller, der viser det økonomiske sammenspil imellem samfundets brancher. Dette giver et overblik over tilgang og anvendelse, herunder hvordan erhvervene er kædet sammen gennem leverancer til hinanden.

For at kunne lave sammenkædningen mellem fire satsningsområder (sport, sundhed, børn og skole) og samfundets øvrige brancher, skal satsningsområderne kobles til de relevante branchegrupperinger hos Danmarks Statistik. Vi vurderer, at de 16 brancher i nedenstående tabel er relaterede til satsningsområderne:

Tabel 1:Kobling mellem de fire indsatsområder og branchekoder

Indsatsområde:	Branchekode (Danmarks Statistik):
Sport	140000 Beklædningsindustri
	150000 Læder- og fodtøjsindustri
	930011 Sport, markedsfølsom-
	930012 Sport, ikke-markedsfølsom-
Børn	320020 Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed
Skole	720001 Forskning og udvikling, markedsfølsom
	720002 Forskning og udvikling, ikke-markedsfølsom
	850010 Grundskoler
	850020 Gymnasier og erhvervsfaglige skoler
	850030 Videregående uddannelsesinstitutioner
	850042 Voksenundervisning mv., ikke-markedsfølsom
	850041 Voksenundervisning mv., markedsfølsom
Afledte effekter af skole, børn, sport og sundhed	930020 Forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter
	940000 Organisationer og foreninger
	550000 Hoteller mv.
	560000 Restauranter

Sport vil have en direkte kobling til den markedsfølsomme og ikke-markedsfølsomme del af sportsbranchen, mens der vil være en mere indirekte kobling til henholdsvis beklædningsindustrien og læder- og fodtøjsindustrien. Denne kobling skyldes, at mere fysisk aktivitet og sport giver et større forretningsgrundlag for disse industrier, da der efterspørges mere sportsbeklædning. Børn har en kobling til legetøj og anden fremstillingsvirksomhed, da denne branchegruppering blandt andet omfatter udstyr og tilbehør anvendt til sport. Skole er koblet til de institutioner og erhverv, der uddanner, opkvalificerer, producerer viden og lignende. I en sportsfølsom sammenhæng kan det tænkes, at der opstår et vidensmiljø omkring sport eller et videncenter for sport og sundhed. Desuden vil der opstå en række afledte effekter som følge af indsatsen på de fire indsatsområder. Dette kunne eksempelvis være i form af øget turisme som følge af den øgede opmærksomhed omkring Svendborg.

6.2 Erhvervsfølsomme synergier

Dette afsnit tager afsæt i forrige afsnits kobling mellem de fire indsatsområder og Danmarks Statistiks branchegruppering. I afsnittet gives dels et overblik over beskæftigelsen relateret til de fire indsatsområder og dels en analyse af de synergier, der skabes ved en øget indsats på de fire indsatsområder.

6.2.1 Beskæftigelse

Ud fra koblingen mellem de fire satsningsområder og branchekoderne er det muligt at opgøre beskæftigelsen for hver af disse brancher på landsplan og for Svendborg Kommune. Beskæftigelsen for disse er gengivet i nedenstående tabel.

Tabel 2: Beskæftigelse inden for de brancher, der er koblet med de fire indsatsområder.

	Branche	Beskæftigelse i branchen på landsplan	Branchens beskæftigelse i Svendborg	Svendborgs andel af beskæftigelsen inden for branchen
	Antal beskæftigede	2.815.000	24.485	0,87%
Sport	140000 Beklædningsindustri	2081	-	-
	150000 Læder- og fodtøjsindustri	303	86	28,40%
	930011 Sport, markedsfølsom-	15270	160	1,05%
	930012 Sport, ikke-markedsfølsom-	2361	24	1,03%
Børn	320020 Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	5707	27	0,47%
Skole	720001 Forskning og udvikling, markedsfølsom	7052	-	-
	720002 Forskning og udvikling, ikke-markedsfølsom	2951	-	-
	850010 Grundskoler	96760	1.327	1,37%
	850020 Gymnasier og erhvervsfaglige skoler	52929	940	1,78%
	850030 Videregående uddannelsesinstitutioner	38893	184	0,47%
	850042 Voksenundervisning mv., ikke-markedsfølsom	8452	127	1,50%
	850041 Voksenundervisning mv., markedsfølsom	38893	184	0,47%
Afledte effekter af skole, sundhed, sport og børn.	930020 Forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	4733	42	0,90%
	940000 Organisationer og foreninger	42169	360	0,85%
	550000 Hoteller mv.	22755	337	1,48%
	560000 Restauranter	75476	742	0,98%

Kilde: Danmarks Statistik NATIO5N, RAS-Individ data: Forskermaskinen.

Note: Tabellen er baseret på nyeste data for 117-branchegrupperingen. Data der ikke kan ses af tabellen er anonymiserede.

Af figuren ses, at beskæftigelsen i Svendborg udgør knap 0,9 pct. af den samlede beskæftigelse i landet. Hvis erhvervsstrukturen i Svendborg svarede til landsgennemsnittet, ville andelen af Danmarks beskæftigelse inden for hver enkel branche, som ligger i Svendborg, således svare til de knap 0,9 pct. Dette betyder at:

Hvis Svendborg har en andel af beskæftigelsen inden for en branche, på over 0,9 pct., er det et tegn på, at Svendborg har en erhvervmæssig specialisering inden for branchen.

Ved at kigge ned over de brancher, som vi vurderer til at være relateret til de fire satsningsområder, ses det, at der er en række af disse brancher, hvor Svendborg i forvejen er mere specialiseret end resten af landet. På den baggrund vurderer vi, at de fire satsningsområder ligger godt i forlængelse af Svendborgs erhvervsstruktur.

6.2.2 Beskæftigelseseffekter

Ved en øget indsats på de fire satsningsområder opstår effekter på andre erhverv. Såfremt en sektor vokser, vil der efterspørges input til den øgede produktionen fra andre sektorer, hvorved produktionen i disse sektorer også stiger. Den effekt, der er, sektorerne imellem kan analyseres ud fra Danmarks Statistiks input-output-tabeller. Hvis indsatsen øges på de fire satsningsområder omsat til de 16 sektorer i **Error! Reference source not found.**, vil de især trække på sektorerne i nedenstående tabel.

Tabel 3: Sektorer der påvirkes af en indsats på de fire satsningsområder

		Sektorer der især påvirkes af en øget indsats på de fire satsningsområder					
		Udlejning af erhvervs-ejendomme	It-konsulenter mv.	Telekommunikation	Engros-handel	Reklame- og analysebureauer	Lokaltog, bus og taxi mv.
Sport	Beklædningsindustri- (Anvendelse)	+			+	+	
	Læder- og fodtøjsindustri	+			+		
	Sport, markedsfølsom	+	+	+		+	+
	Sport, ikke-markedsfølsom	+	+	+	+	+	+
Børn	Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	+		+	+	+	
Skole	Forskning og udvikling, markedsfølsom	+	+	+	+		
	Forskning og udvikling, ikke-markedsfølsom	+	+	+	+		
	Grundskoler		+				+
	Gymnasier og erhvervsfaglige skoler	+	+	+			+
	Videregående uddannelsesinstitutioner	+	+	+			+
	Voksenundervisning mv., ikke-markedsfølsom	+	+	+	+		+
	Voksenundervisning mv., markedsfølsom	+	+	+		+	
Afledte effekter	Forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	+	+	+	+	+	+
	Organisationer og foreninger	+	+	+		+	
	Hoteller mv.	+	+	+	+	+	
	Restauranter	+		+	+	+	

Kilde: Danmarks Statistik NATIO1N, NATIO2N, NATIO3N, NATIO4N og NATIO5N samt egne beregninger.

Note: Tabellen er dannet ud fra nationale data.

Af figuren angiver et plus (+), at en øget produktion på et af indsatsområderne især vil medføre en væsentlig efterspørgsel af input fra den pågældende sektor. For eksempel, hvis man satser mere på sport, f.eks. ved at kommunen giver økonomisk støtte til medlemskab af en sportsklub, vil det især skabe øget efterspørgsel efter services inden for udlejning af erhvervs-ejendomme, it-konsulenter mv., telekommunikation,

reklame og lokal transport. De brancher, der er vist i søjlerne er alle kendetegnet ved at levere til de brancher, vi vurderer, er omfattet af de fire satsningsområder. Når Svendborg satser på børn, sport, sundhed og skole, skaber det efterspørgsel efter især de seks services, vi har vist i kolonnerne i tabellen oven for.

6.3 Effekter på erhverv og beskæftigelse

I dette afsnit analyseres virkningerne på beskæftigelse og erhverv af at øge indsatsen på de fire satsningsområder. Denne analyse tager afsæt i input-output tabellerne beskrevet i forrige afsnit.

I Error! Reference source not found. fremgik hvilke brancher, der primært ville opleve effekter som følge af en øget indsats på de fire satsningsområder. Regneteknik²⁵ er det muligt at summere alle synergierne fra de sektorer, som de fire satsningsområder får produktionsinput fra. Dette giver en vurdering af de samlede effekter, der opstår ved at øge indsatsen på et eller flere af de fire satsningsområder.

I afsnittet ses på fire forskellige tiltag. Tiltag 1 vedrører en øget beskæftigelse inden for skole og læring med udgangspunkt i Oure Sport & Performance. Tiltag 2 ser på beskæftigelseeffekter, hvis beskæftigelsen i sportsklubber og foreninger øges. Tiltag 3 ser på effekten af skabe arbejdspladser i forbindelse med et viden- eller forskningscenter. Tiltag 4 ser på effekten af en eller flere sportsiværksættere.

6.3.1 Tiltag 1: Beskæftigelseeffekter - skole

Som case analyseres Skolerne i Oure Sport & Performance (Oure). Oure har i perioden 1999-2009 været i stand til at øge antallet af årsværk fra 100 til 190, jf. Sport Study Sydfyn, svarende til i gennemsnit 9 årsværk per år. Baseret på den historiske vækst arbejder vi med et scenarie, hvor den årlige vækst i antallet af årsværk vil være halvdelen af den historiske udvikling (4,5 årsværk/år) i perioden 2013-2020. Med denne antagelse og udregnede effekter fra input-output-tabellerne fås, at den samlede beskæftigelseeffekt vil være 5,3 årsværk/år, hvoraf afledte effekter udgør 0,8 årsværk/år. Dette svarer over perioden 2013-2020 til 41,6 årsværk, hvoraf 10,1 årsværk kommer fra afledte effekter. De yderligere effekter opstår primært ud fra sammenspillet mellem på den ene side grundskoler og gymnasier og på den anden side lokal transport bus, taxi mm., it-konsulenter og udlejning af erhvervsejendomme. Nedenstående tabel illustrer princippet i udregningen af effekter.

²⁵ Regneteknik benyttes input-output-tabellernes udregnede multiplikatorer.

Tabel 4: beskæftigelseseffekter - Skole

		Lokaltog, bus og taxi mv.	It- konsulenter mv	Ejendoms- service, rengøring mm.	Grundsko- ler	Udlejning af erhvervs- ejendomme	It- konsulenter mv.	Gymnasier og er- hvervsfagli- ge skoler	Telekom- munikati- on-	Teater, musik og kunst	Videregå- ende ud- dannelses- institutio- ner-	...	I alt
Oure	Grundsko- ler	1,6%	1,3%	1,1%	100,0%	0,83%	1,29%	0,31%	0,66%	0,81%	0,68%	...	1,24
	Gymnasier og er- hvervsfagli- ge skoler	2,0%	2,6%	1,5%	0,027%	3,8%	2,6%	104%	1,54%	1,5%	1,8%	1,41

Kilde: Danmarksstatistik NATIO1N, NATIO2N, NATIO3N, NATIO4N og NATIO5N samt egne beregninger.

Hvis antallet af årsværk i grundskolerne vokser med 1 vil opstå et ekstra årsværk i grundskolerne, som det ses i Tabel 4, første række, fjerde kolonne. Derudover vil der være en række afledte beskæftigelseseffekter. Ud over det ene årsværk i grundskolerne opstår 0,24 årsværk uden for grundskolerne. 0,016 årsværk dannes i Lokaltog, bus og taxi mv., 0,013 årsværk dannes hos It-konsulenter mv., og 0,011 årsværk dannes i ejendomsservice, rengøring mv.

6.3.3 Tiltag 2: Beskæftigelseeffekter - sport

Et tilsvarende scenarie kan opstilles for den ikke-markedsmæssige sport – dvs. sportsklubber på alle niveauer inden for eksempelvis håndbold, fodbold, svømning mv. Hvad sker der, hvis der den ikke-markedsmæssige sport vokser med 10 årsværk? Via samme metode som anvendt oven for er det muligt at opstille en oversigt over de afledte effekter af at øge beskæftigelsen inden for den ikke-markedsmæssige sport. Disse fremgår af tabellen neden for.

Tabel 5: Beskæftigelseeffekter - Sport

	Sport, ikke-markedsmæssig	Lokaltog, bus og taxi mv.	Engroshandel	Anlægsvirksomhed	Telekommunikation	Udlejning af erhvervs-ejendomme	Professionel reparation og vedligeholdelse af bygninger	It-konsulenter mv.	Regional- og fjerntog-	Produktion af film, tv og musik mv.	...	I alt
Sport, ikke-markedsmæssig	100,0%	5,9%	3,8%	3,4%	3,1%	2,5%	2,4%	2,4%	2,4%	2,0%	1,70

Kilde: Danmarksstatistik NATIO1N, NATIO2N, NATIO3N, NATIO4N og NATIO5N samt egne beregninger.

På baggrund af beregningerne, der ligger til grund for tabellen finder vi, at en vækst på 10 årsværk inden for den ikke-markedsmæssige sport giver anledning til 17 årsværk, hvoraf 10 opstår i den ikke-markedsmæssige sport og 7 opstår som afledte effekter. Jævnfør tabellen giver en vækst på 1 årsværk i den ikke-markedsmæssige sport anledning til 1 årsværk inden for den ikke-markedsmæssige sport, 0,059 årsværk inden for lokaltog, bus og taxi, 0,038 inden for engroshandel, 0,034 inden for anlægsvirksomhed og for alle industrier summer de afledte effekter til 0,7 årsværk.

6.3.4 Tiltag 3: Beskæftigelseeffekter – viden- eller forskningscenter

Under dette tiltag laves en forskningsmæssig satsning inden for sport eksempelvis i form af et videncenter, der giver anledning til en årlig vækst på 10 årsværk. Afhængig af den forskningsmæssige satsning vil det være en vægtning mellem den markeds-mæssige og ikke-markeds-mæssige forskning. Afhængigt af om forskningen er overvejende markeds-mæssig eller ikke-markeds-mæssig vil den samlede beskæftigelses effekt være henholdsvis 16,1 årsværk eller 14,1 årsværk. Beskæftigelseeffekterne er gengivet i tabellen på næste side:

Tabel 6: Beskæftigelseeffekter – viden/forskningscenter

	Forskning og udvikling, ikke-markedsmæssig	Udlejning af erhvervsejendomme	Renovation, genbrug og forureningsbekæmpelse	Engroshandel	Telekommunikation	Professionel reparation og vedligeholdelse af bygninger	It-konsulenter mv.	...	I alt
Forskning og udvikling, ikke-markedsmæssig	100%	11,8%	2,3%	2,1%	1,7%	1,6%	1,4%	...	1,41
	Forskning og udvikling, markedsmæssig	Telekommunikation	Anden videnservice	Engroshandel	It-konsulenter mv.	Udlejning af erhvervsejendomme	Post og kurer tjerneste	...	
Forskning og udvikling, markedsmæssig	100%	5,0%	4,4%	4,0%	3,4%	3,3%	2,6%	1,61

Kilde: Danmarksstatistik NATIO1N, NATIO2N, NATIO3N, NATIO4N og NATIO5N samt egne beregninger.

Af tabellen fremgår det, at både den markedsmæssige og ikke-markedsmæssige forskning har visse overlap i de industrier, som de har et sammentil med - it-konsulenter, engroshandel, udlejning af erhvervsejendomme og telekommunikation.

6.3.6 Tiltag 4: Beskæftigelseeffekter - iværksætter

Under dette tiltag undersøges effekterne af én nystartet iværksætter inden for eksempelvis legetøj eller sportsudstyr. Dette svarer til at øge beskæftigelsen med 1 årsværk inden for branchen legetøj og anden fremstillingsvirksomhed. Dette giver samlet anledning til en samlet beskæftigelseeffekt på cirka 1,4 årsværk. Beskæftigelseeffekterne er gengivet i nedenstående tabel:

Tabel 7 Beskæftigelseeffekter – iværksætter

	Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	Fragtvognmænd og rørtransport	Reklame- og analysebureauer	Udlejning af erhversejendomme	Engroshandel	Pengeinstitutter	Telekommunikation	Elforsyning	Metalvareindustri	Forlag	...	I alt
Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	100,3%	4,9%	4,3%	2,9%	2,9%	1,6%	1,5%	1,4%	1,2%	1,1%	1,38

Kilde: Danmarksstatistik NATIO1N, NATIO2N, NATIO3N, NATIO4N og NATIO5N samt egne beregninger.

Af tabellen fremgår det, at en iværksætter som udgangspunkt vil give anledning til beskæftigelse inden for fragtvognmænd og rørtransport, reklame- og analysebureauer, udledning af erhversejendomme og engroshandel.

6.4 Opsummering af økonomiske effekter

Udgangspunkt for dette afsnit var at anvende en nationaløkonomisk analyseramme til at analysere effekterne af en indsats på de fire satsningsområder sport, skole, sundhed og børn. De fire satsningsområder kan dækkes af seksten relevante industrier fra Danmarks Statistik. På baggrund heraf blev beskæftigelsen i disse industrier fundet. Yderligere blev de industrier, hvor Svendborg har en specialisering i forhold til landsgennemsnittet identificeret. Endeligt blev Danmarks Statistiks input-output-tabeller anvendt til at identificere industrier (udlejning af erhvervsejendomme, it-konsulenter, telekommunikation, engroshandel, reklame- og analysebureauer samt lokaltog bus og taxi mv.), som leverer væsentlige input til de fire satsningsområder. Derudover blev beskæftigelseseffekter under fire forskellige tiltag analyseret.

Analysen viste følgende effekter:

- › Fortsat vækst på skolerne: 42 årsværk frem mod 2020
- › Vækst i sportsklubber og idrætsforeninger: 17 årsværk
- › Etablering af viden- eller forskningscenter med 10 ansatte: 14-16 årsværk
- › Iværksættere med i alt 10 ansatte: 14 årsværk

Antages yderligere, at der kan skabes 10-12.000 ekstra turistovernatninger, bl.a. som følge af en øget indsats på 'special interest' turisme vil det give 8-10 årsværk.

Samlet set vurderes de omtalte indsatser altså at kunne have en beskæftigelseseffekt på cirka 100 årsværk.

6.5 Sundhedsøkonomisk effekt

Det øgede fokus på sport og sundhed i Svendborg repræsenterer udover de ovenfor omtalte økonomiske effekter uden tvivl også et markant sundhedsøkonomisk potentiale.

Det har ikke været en del af dette projekt at vurdere det sundhedsøkonomiske potentiale i satsningen, men disse effekter bør nævnes, eftersom det ikke er usandsynligt, at de sundhedsøkonomiske effekter kan være større end de omtalte effekter i forbindelse med beskæftigelse og iværksætteri.

Nedenfor er kort skitseret nogle resultater der knytter sig til omkostninger i forbindelse med livstilssygdomme og andre sygdomme der kan have en forbindelse til fysisk aktivitet.

Mangel på fysisk aktivitet er en væsentlig risikofaktor for type 2-diabetes. En række epidemiologiske studier har klart dokumenteret den beskyttende effekt af fysisk aktivitet, og selv moderat fysisk aktivitet som mindst en times aktiv idræt om

ugen kan nedsætte risikoen for udvikling af type 2-diabetes med op mod 25 procent (Statens Institut for Folkesundhed 2007²⁶). Forebyggelse af type 2-diabetes vil indebære besparelser for samfundet på længere sigt, fordi færre udvikler type 2-diabetes. En dansk registerundersøgelse af ca. 2.500 borgere med diabetes bosiddende i Helsingør Kommune (Andreasen og Maltbæk, 2007) viser, at de offentlige ekstraordinære udgifter udgør i gennemsnit ca. 65.000 kr. pr. borger med type 2-diabetes (2011-priser), hvoraf ca. 50 procent finansieres af kommunerne.

Der må også forventes et besparelspotentiale som følge af mindsket forekomst af andre sygdomme, da øget fysisk aktivitet også reducerer risikoen for bl.a. hjertekarsygdomme og depression.

80 pct. får rygproblemer i løbet af livet, hvilket koster 10 milliarder kr. om året²⁷

Derudover kan der tænkes en række øvrige sygdomme relateret til overvægt, eksempelvis hjerte-/karsygdomme, som også koster samfundet store summer og som sandsynligvis vil kunne reduceres med store fysisk aktivitet.

I en rapport fra Vidensraad for Forebyggelse angives at 660.000 dansker har en eller flere muskel og ledsygdomme. Rapporten vurderer at de samfundsøkonomiske omkostninger ved skader og sygdomme i muskler og led udgør mere end 20 mia. kr. årligt, svarende til 15 pct. af de samlede sygdomsomkostninger i Danmark²⁸.

²⁶ http://www.si-folkesundhed.dk/upload/kap_11_diabetes.pdf

²⁷

<http://www.svendborgelite.dk/files/svendborgelite/dokumenter/Forskning/Konference/Oplæg%2005.05.11%20-%20Niels%20Wedderkopp.pdf>

²⁸

http://www.vidensraad.dk/sites/default/files/forebyggelse_af_skader_og_sygdomme_i_muskler_og_led_digital_uden_blanke_01_1.pdf

Derudover vil en øget mængde motion sandsynligvis også have en gavnlig effekt på psykiske lidelser.

I et studie fra 2005²⁹ angives mulige gevinster ved øget fysisk aktivitet til at være 6 mia. kr. i et scenarie (10 pct. af de fysisk inaktive bliver aktive) og 47 mia. kr. årligt i et andet scenarie (en halv million danskere bliver mere fysisk aktive). Den offentlige en nettobesparelse i sundhedsvæsenet vil ligge på hhv. 2 og 14 mia. kr.

De sundhedsøkonomiske effekter og gevinster vil naturligvis ikke alle falde i Svendborg Kommune, eftersom en del af de personer der har gået i skole i Svendborg vil fraflytte kommunen. Man kan håbe, at resultaterne fra Svendborg kohorten er så stærke at det inspirerer andre skoler og kommuner til at indføre lignende initiativer og dermed sprede de gavnlige effekter til hele landet.

6.6 Opsamling – Økonomisk potentiale

Analysen af effekterne af en indsats på de fire satsningsområder: sport, skole, sundhed og børn har vist, at hvis der sikres en fortsat vækst på skolerne, vækst i sportsklubber og idrætsforeninger, etablering af viden- eller forskningscenter med 10 ansatte, iværksættere med i alt 10 ansatte og en antagelse om 10-12.000 ekstra turistovernatninger, bl.a. som følge af en øget indsats på 'special interest' turisme, så er der mulighed for en beskæftigelseseffekt på cirka 100 årsværk.

Herudover repræsenterer det øgede fokus på sport og sundhed i Svendborg et markant sundhedsøkonomisk potentiale, bl.a. i form af besparelser for samfundet via forebyggelse, der mindsker forekomsten af en lang række fysiske og psykiske lidelser.

²⁹ Sørensen, Horsted og Andersen, 2005: *Modellering af potentielle sundhedsøkonomiske konsekvenser ved øget fysisk aktivitet i den voksne befolkning*, CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering, Syddansk Universitet

Bilag A Idéudvikling - Workshop

Den 29. januar 2013 blev der afholdt en workshop med deltagelse af lokale nøgleaktører. Formålet var at udvikle en række idéer, som kan medvirke til at kommercialisere områdets unikke kombination af sport, sundhed og uddannelser.

Resultaterne af idéudviklingen fremgår af de næste sider.

Hver idé er delt op i tre nøgleelementer, som deltagerne arbejdede med under workshoppen:

- Kunder/ kundetyper
- Produkt/produkttyper
- Produktionsmodel

På næste side er angivet de mulige vinkler, som passer til de overordnede fokusområder og som idéer fra workshop måles op mod.

(Ift. oplæg til workshop er Maritimt Sportsfokus udeladt, da det ikke ses, at være inden for de beskrevne fokusområder.)

Denne model skal skærpes i den videre proces, således at fokus indsnævres

Ideer fra Workshop

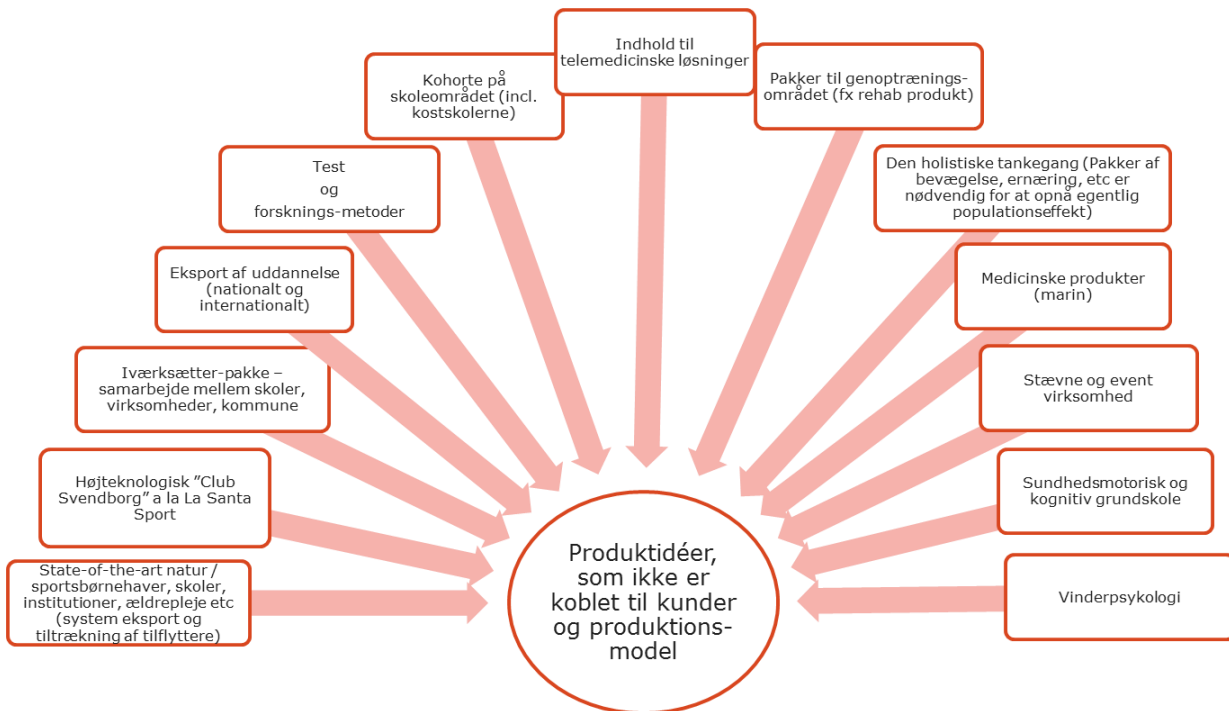
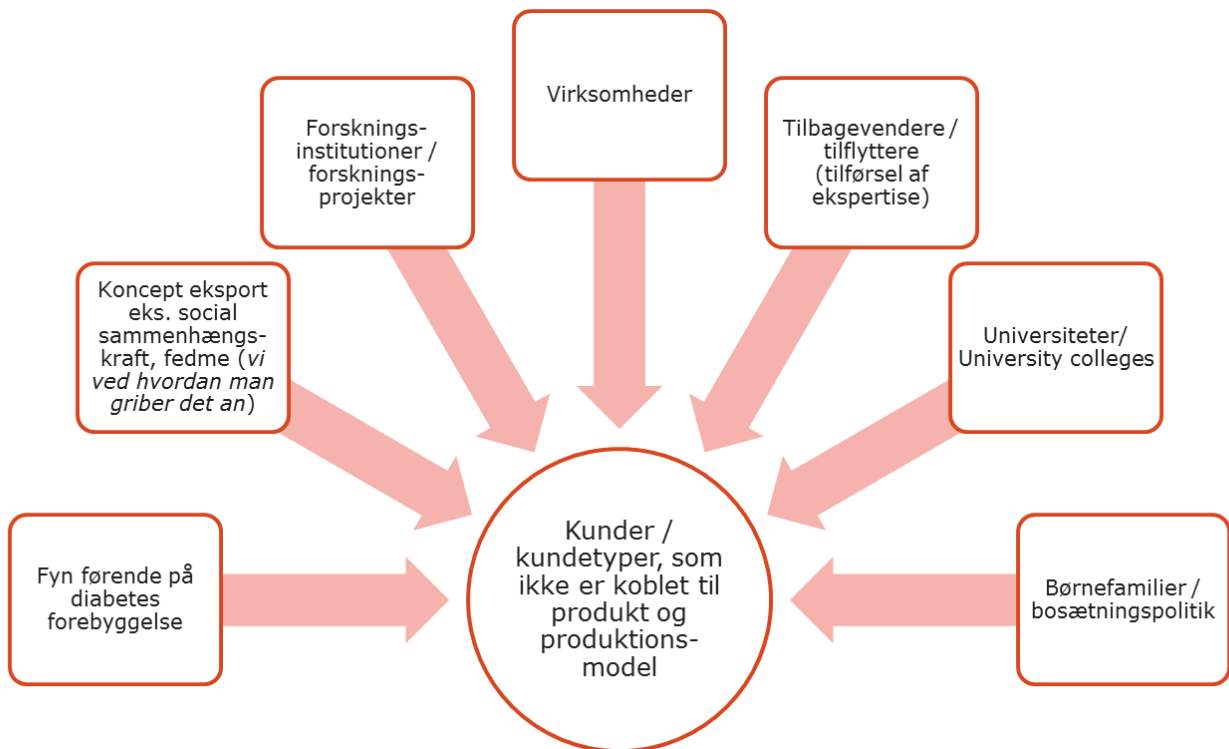
Titel	Kunde/kundetype	Produkt/produkttype	Produktionsmodel
Sund til Job	Personer uden for arbejdsmarkedet (har ofte dårlig sundhedsprofil)	Viden og konferencer, træningsprogrammer, udendørs fitness, app's mv.	Skal udvikles og tilbydes via jobcentre, skoler mv.
	Relevant kontakt: Skoler/højskoler (Oure og/eller Ollerup m.fl.) sammen med eksempelvis forlag eller anden distributør. Kan kombineres med udstyrsproducent inden for sportsudstyr (udendørs fitness).		

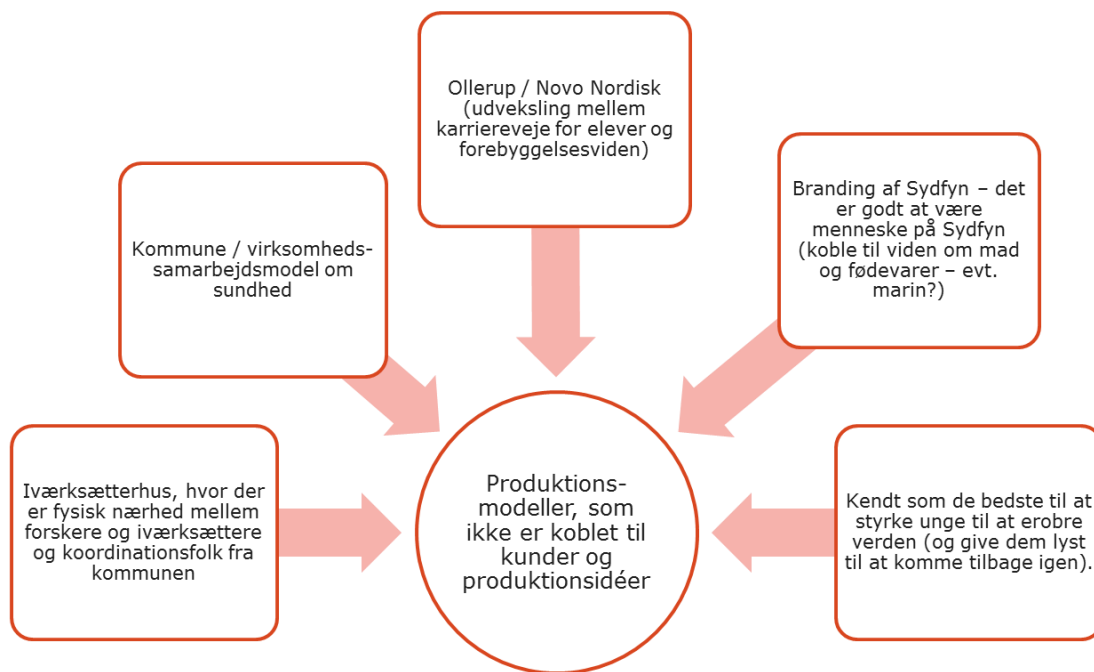
	<p>Bemærkning: Det bør gennemtænkes, hvem er der er kunde og afsætningsled på dette produkt. Den reelle kunde kunne formentlig også være enten Jobcentre, arbejdsmarkedsaktører, uddannelsesinstitutioner, sundhedscentre m.fl. Egentlig produktudvikling og lancering (produktionsmodel) kunne oplagt ske fra Oure og/eller Ollerup m.fl. og med brug af det "brand", som skolerne bærer.</p>		
Rygtræning for børn	Familier (børn)	Træningsudstyr til børn - udstyr som er tilpasset målgruppen ift. træning af ryg mv. (forebygge rygskeer mv.)	Skal udvikles og sælges på kommercielle vilkår
	<p>Relevant kontakt: Udstyrsproducent inden for sportsudstyr</p> <p>Bemærkning: Et par andre workshopdeltagere advarede mod dette af faglige grunde (muskelt træning af børn kan være uheldigt og/eller virker ikke). COWI vurderer p.t. at ideen bør afvente (eller skal udvikles i en anden retning).</p>		
Sundhedsmål	Sundhedsprofessionelle, fitness centre mv.	Udvikling af et apparat som er en sundhedsmål, som måler på flere relevante parametre end BMI. Teknologien findes - den skal bare udvikles og i produktion	Skal udvikles og sælges på kommercielle vilkår
	<p>Relevant kontakt: Her skal én af lægerne, som deltog i workshoppen inddrages i første omgang til en indledende afklaring.</p> <p>Bemærkning: Ideen virker meget oplagt, idet der blandt de fagprofessionelle er enighed om, at BMI er en lidt for simpel målemetode for sund livsstil, men at der samtidig er stort behov for at kunne "måle" sundhed ved hjælp af simple indikatorer. Lige nu er det svært at vurdere, hvor nær på/langt fra ideen er fra markedet - det vil sige hvad det kræver at udvikle ideen yderligere. Det skal undersøges nærmere.</p>		
Sundheds "Endomondo"	Børnehaver, ældrepleje, diabetesforening, arbejdspladser mv.	App's om "registreret læring" - kan også være en "Sundheds - Endomondo" et digitalt værktøj, som demonstrerer den gode idé. Udgangspunktet er at sundhed ikke kun er kost, men vores generelle adfærd og at man kan lære og inspirere hinanden via registrering og videndeling på nettet.	Samarbejde og joint venture. Produktionsmodellen skal udvikles sammen med aktører, som laver forretning på nettet (sociale medier)
	<p>Relevant kontakt: Patientorganisationer (Diabetesforeningen), virksomhed, som udvikler applikationer inden for sociale medier og personer, som arbejder med folkesundhed - enten på kommunalt niveau eller via forskning.</p> <p>Bemærkning: Ideen om kobling med sociale medier er relevant og i tråd med tidens tendenser. Det er velgennemtænkt, at den målrettes grupper, hvor læring og livsstilsomlægning er et stort tema, eksempelvis diabetikere, unge mv. Det bør undersøges hos eksempelvis Diabetesforeningen, hvorvidt der allerede findes dette tilbud. Vi antager dog, at selve elementet "registreret læring" er ret nyskabende. Det er vigtigt, at indholdet leveres af aktører fra Svendborg og at lokale aktører mener de har kompetencen.</p>		
Bedre liv som kroniker	De ældre kronikere	Individualiseret sammenhængende helbred til et bedre helbred - følelsen af et bedre liv	Skand con platform (?) - QoL: Quality of Life
	<p>Bemærkning: Denne idé skal bearbejdes noget - der kunne både være tale om læring via sociale medier</p>		

	(hvis det virker for målgruppen?), men også et "kursus", erfaringsudveksling eller andet, som formidles via kommunale sundhedscentre, patientorganisationer og tilsvarende. Der arbejdes i mange kommuner med at styrke sundhed og QoL for ældre (og kronikere) - f.eks. i den såkaldte Fredericia model (styrket rehabilitering i ældreplejen). Denne projekttid bør derfor tænkes i sammenhæng med eller være supplerende til de metoder som p.t. udvikles på dette område.		
ATK og Rigsdag for det gode liv	Lærere og sportslærere, pædagoger m.fl.	Videreudvikling af ATK sportsundervisning - Aldersrelateret Trænings Koncept - med fokus på digitalisering. "Vi skal væk fra sportshallen"!	Uddannelse og kurser Praktisk og sidemandsoplæring. Det gode liv Rigsdag - skal holdes i Svendborg!
	<p>Relevant kontakt: Team Danmark eksempelvis - men Svendborg bør naturligvis selv byde ind mht. Det gode liv-Rigsdag.</p> <p>Bemærkning: "Markedet" for at afholde en Rigsdag skal undersøges og afhænger bl.a. af ministerier, KL mfl.</p> <p>Det er COWIs vurdering, at markedspotentialet for kurser og efteruddannelse (for blandt andet lærere) er meget interessant for Svendborg af flere grunde: For det første har Svendborg med afsæt i hele idrætsskoleprojektet en stor viden og ekspertise og stor troværdighed over for lærere og skoler generelt. For det andet er der på både grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau en tradition for kurser og efteruddannelse (selvom midlerne ikke er store...). For det tredje kræver kommercialisering på dette område begrænsede fysiske investeringer for Svendborg. Det skal dog investeres i udvikling af indhold, markedsføring mv.</p>		
"Club Svendborg"	Almindelig turisme, erhvervs turisme og virksomheds events	"Club Svendborg" (ordspil på Club LaSanta). Et slaraffenland med en stor mængde aktivitetsmuligheder som du kan købe som en pakke, og herudfra booke din individuelle kombination, søger ideen at udnytte det enorme udbud af aktivitetsmuligheder som findes på Sydfyn	Turistaktører (destinationselskab) og/eller kommercielle aktører
	<p>Relevant kontakt: Meget taler for, at de direkte lokale aktører kunne være Oure og/eller Ollerup sammen med eksempelvis Visit Svendborg og Svendborg Kommune (eksempelvis i forbindelse med udvikling af Maritim Byhavn i Svendborg?).</p> <p>Bemærkning: Spørgsmålet er, hvorvidt Oure Sport og Performance allerede udfylder denne rolle, eller om der er grundlag for at udvikle det yderligere? Det nyskabende i Club Svendborg kunne være at knytte aktiviteterne mere til Svendborg By, for at få skabt bedre synergi mellem by, sport og turisme (og dermed yderligere kommercialisering i form af spin off til detailhandel, overnatning mv.). Club Svendborg kræver gode centrale fysiske rammer, eksempelvis i form af Maritim Byhavn i kombination med indendørs faciliteter nær havnen. Lancering af turistdestinationer og oplevelsesprodukter kræver erfaringsmæssigt tid/tålmodighed og omfattende investeringer i markedsføring.</p>		
Forskningskraftcenter	Kommuner og forsknings- og uddannelsesaktører - og andre	Forskningskraftcenter: Udnytte den eksisterende kohorte og viden om håndtering af store forskningsprojekter i samspil mellem mange aktører og borgergrupper, samt variationen i	Viden formidling

		forsøgsgrupper (sportsskoler, ældrecentre, kostelever, etc) til at tiltrække forskningsprojekter. Både nationalt og internationalt.	
	Denne idé skal bearbejdes og videreudvikles noget - der kunne være tale om udvikling mellem SDU, Væksthus og andre erhvervsfremme aktører og viden- og uddannelsesinstitutioner. Ideen kunne blandt andet være at være fødselshjælper for forsknings- og uddannelsesaktørers projekter i Svendborg. Ideen baserer sig klart på et kontinuerligt samarbejde med SDU og OUH/Svendborg Sygehus.		

Boblere – ikke færdig udviklede idéer

Bilag B Interview

B.1 Interviewpersoner

Der er foretaget interview med følgende personer:

Organisation	Interviewperson	Kontaktinfo
Danmarks Idrætsforbund	Poul Broberg, Idrætspolitisk chef	E-mail: pbr@dif.dk Telefon: 43 26 20 13 Mobil: 51 26 55 52
Welfare Tech	Gitte Pasgaard, Udviklingskonsulent	M. +45 21496578 T. +45 3337 9989 ggp@welfaretech.dk
Kompan	Jeanette Fich Jespersen	M: 2144 1208 jeajes@kompan.com
Virklund Sport	Morten Kristiansen, Vicedirektør	T: 87 24 53 45 mkr@virklund-sport.dk
UC Lillebælt	Erik Knudsen, Rektor	Tlf. 63183602, mobil: 29605988 Mail: erkn@ucl.dk
Danmarks Pædagogiske Universitet – DPU	Per Fibæk Laursen	T: 8716 3686 pefi@dpu.dk
Norwell – Outdoor Fitness	Lars Barkholt, Adm. Direktør	M: 2329 2893 lars@norwell.dk
Team Danmark	Lars Green Bach	M: 4326 2501 lgba@teamdankmark.dk
Viggonet	Erik Vedel	M: 2252 8118 ev@viggonet.dk

B.2 Interviewguide

Interviewene er overordnet set tilpasset interviewpersonens arbejds- og interesseområde, men vi har taget udgangspunkt i følgende semi-strukturerede interviewguide:

Intro-tekst til interview:

Goddag, jeg hedder [...], jeg ringer fra COWI. Vi er i gang med en undersøgelse for Svendborg Kommune af potentialerne i deres satsning på sport, sundhed og sport. I den forbindelse ringer vi og snakker med en række aktører, der også arbejder inden for dette felt for at få deres vurdering af de projektidéer, som Svendborg Kommune gerne vil arbejde videre med. Vi har derfor kontaktet Jer for at få jeres syn på ideerne og høre, om I ser mulige samarbejdsmuligheder med Svendborg fremadrettet.

Lidt om Svendborgprojektet: Svendborg kombinerer en kommunal indsats med øget sport i folkeskolerne, forskningen i Svendborgprojektets unikke kohorte, Sport Study Svendborg, Svendborg Team Danmark Elitekommune og uddannelsesmiljøerne i både Gymnastikhøjskolen i Ollerup og Skolerne i Oure Sport & Performance. Denne klynge af foreninger, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og forskning i sport og sundhed giver Svendborg en fordel i forhold til andre byer.

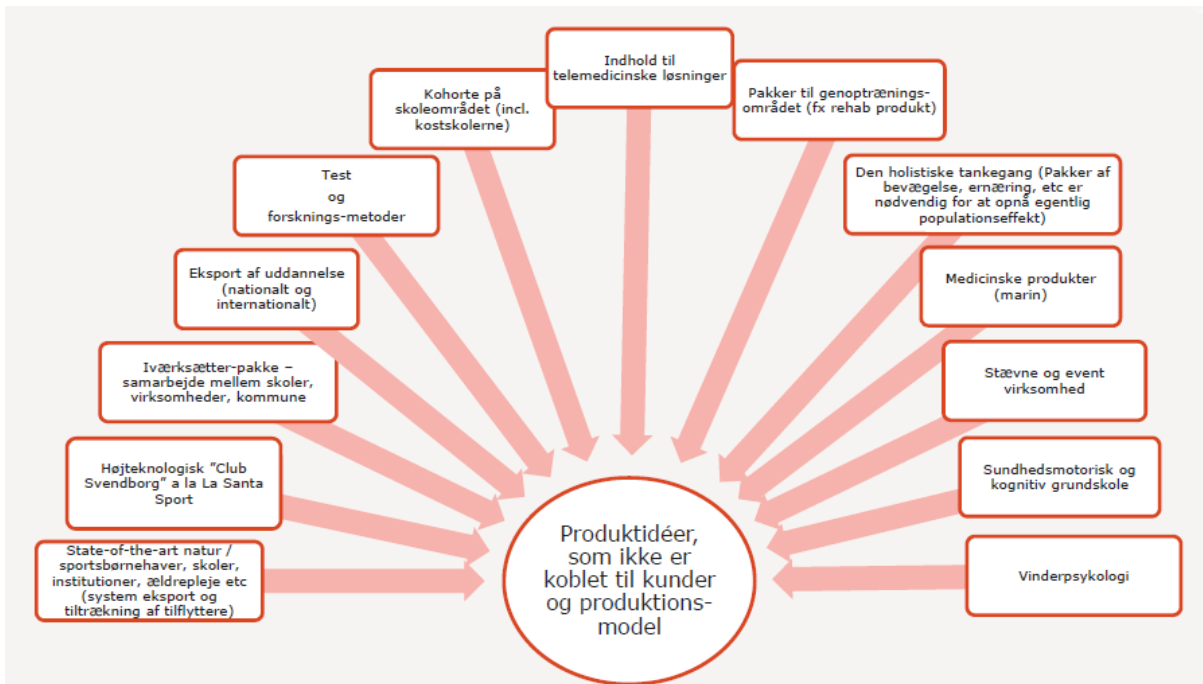
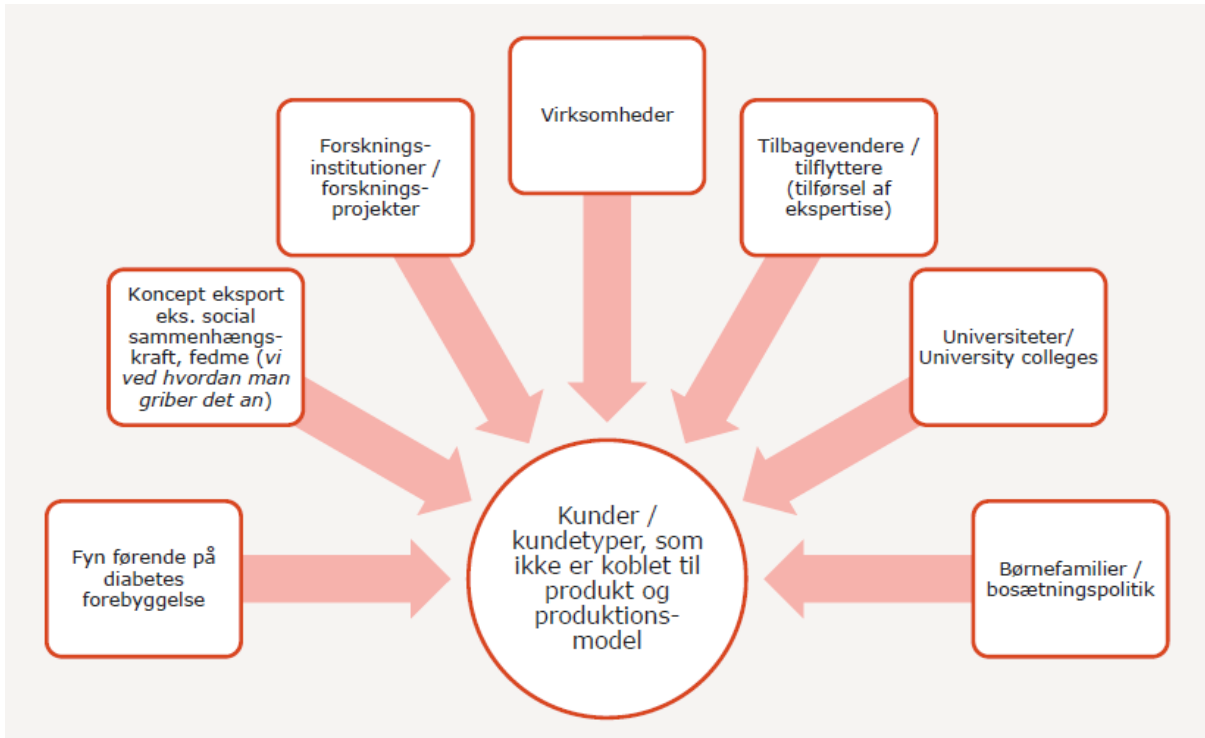
Et eksempel på en aktør, der er gået i samarbejde på baggrund af projektets resultater er Odense Universitets Hospital. OUH har indledt et samarbejde med Center for Regionalsundhedsforskning ved SDU, Institut for Sport og Biomekanik og Svendborg Kommune for at vurdere muligheder for at etablere et forskningscenter i Svendborg. Forskningscentret skal bygge på de unikke data fra Svendborgprojektet.

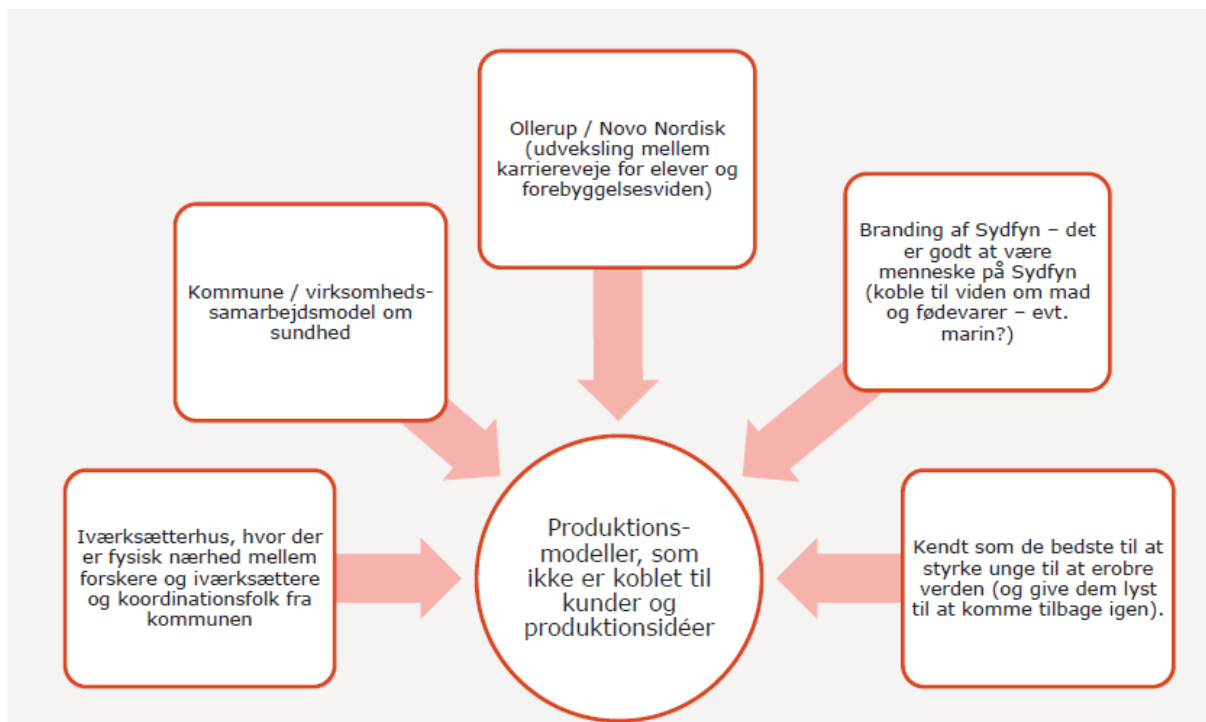
[Fokus i intro-tekst varieres afhængigt af, hvem der interviewes]

I projektet er der foreløbigt udarbejdet en række ideer:

- › Etablering af testcenter for udvikling, afprøvning og kontrol af sportsudstyr, sportsbeklædning og træningskoncepter
- › Udvikling af tilbud til overvægtige børn
- › Udvikling af et alternativ til BMI, som Svendborgprojektet har vist er et upræcist mål for særligt børns overvægt
- › Udvikling af en sundheds-App, der kan registrere sundhedstilstanden hos brugerne
- › Etablering af efteruddannelser for idrætslærere, pædagoger, idrætsledere mv. eksempelvis i Team Danmark's Aldersrelateret Træningskoncept
- › Etablering af et forskningscenter baseret bl.a. på Svendborg kohorten og muligheden for at praksisforskning i samarbejde med idrætsskolerne i området

Desuden er nedenstående diagrammer sendt til interviewpersonen:

[Vælg først dem der passer til interviewpersonen]:

1 Er der nogle af disse ideer der, efter din mening, har potentiale til at kunne skabe:

- › Produktudvikling og innovation?
- › Erhvervsudvikling (nye virksomheder/vækst i eksisterende)?
- › Klyngeudvikling – styrket samarbejde mellem virksomheder, forskning og offentlige myndigheder?
- › Øget bosætning i Svendborg/Sydfyn/Fyn?
- › Øget opmærksomhed omkring Svendborgs satsning på sport, sundhed og sport?

2 Kunne det være interessant for jer at samarbejde med Svendborg om nogle af disse ideer?

2.1 Hvis ja, Hvordan vil du/I kunne bidrage til at indløse det potentiale der ligger i dem?

3 Er der andre områder inden for sport, sundhed og sport, hvor det kunne være interessant for jer at samarbejde med nogle af aktørerne i Svendborgprojektet?

- 4 Har du andre ideer til, hvad Svendborg skulle gøre for at styrke og intensivere deres satsning på sport, sundhed og sport?**
 - 4.1 Kunne det være interessant for dig/jer at samarbejde med Svendborg om nogle af disse ideer?**
- 5 Hvad er afgørende for, hvor I placerer arrangementer og aktiviteter inden for sport og sundhed?**
- 6 Ville du/ I overveje at afholde arrangementer/henlægge aktiviteter der relaterer sig til sport, sundhed og sport til Svendborg? Indgår du/I allerede i samarbejder med virksomheder, forskning og uddannelsesinstitutioner eller offentlige myndigheder om projekter inden for sport, sundhed og sport?**
- 7 Hvad er generelt de 3 vigtigste ting, når du/I indgår i samarbejder med eksterne om projekter i relation til sport, sundhed og sport?**
 - 7.1 Hvilken betydning har den geografiske placering af samarbejdspartnerne?**

Tak for dine svar. Må vi kontakte dig igen for præciseringer og/eller vedr. deltagelse i en workshop om nogle af de ideer og projekter vi har talt om (13. august 2013)?

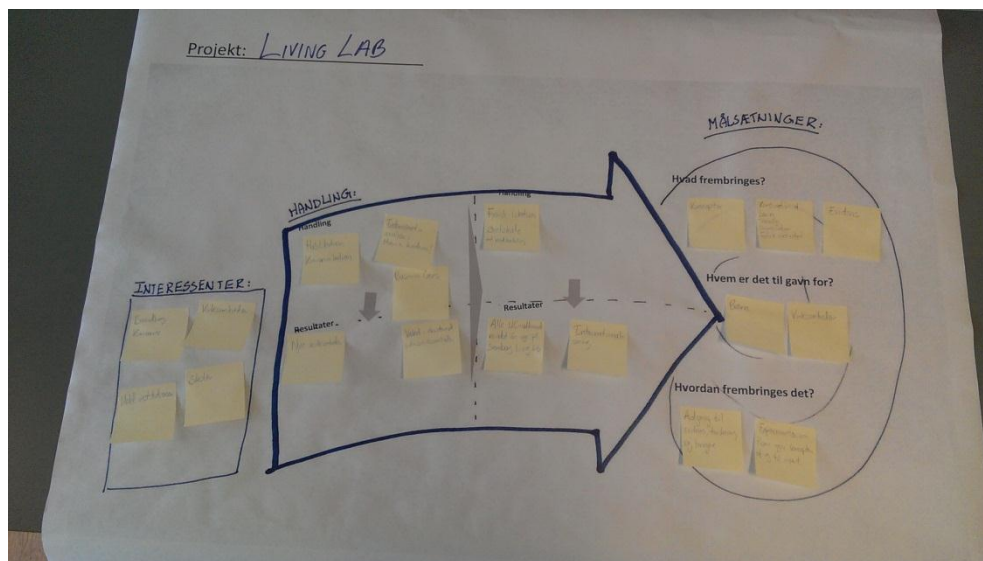
Bilag C Konkretisering af 3 idéer – workshop

Den 13. august 2013 blev der afholdt en workshop med deltagelse af lokale nøgleaktører, herunder bl.a. deltagere fra workshoppen d. 29., januar 2013 og aktører, som har medvirket i interviewrunden.

Formålet med workshoppen var at videreudvikle og konkretisere 3 udvalgte idéer, som kan medvirke til at kommercialisere områdets unikke kombination af sport, sundhed og uddannelser. På workshoppen blev et udsnit af rapportens resultater præsenteret, hvorefter 3 grupper arbejdede med konkretisering af ideerne: Living Lab, Praksisvidencenter og Special interest tourism.

Input fra workshoppen indgår i datagrundlaget for nærværende rapport. Workshopdeltagerne har efter workshopdagen modtaget dels præsentationsmaterialet fra COWIs oplæg på workshoppen dels en powerpointpræsentation med et udsnit af de input, som blev skabt i de 3 workshopgrupper samt en beskrivelse af det fremadrettede forløb. Indholdet i powerpointpræsentationen om de tre arbejdsgrupper: Living Lab, Praksisvidencenter og Special interest tourism, er gengivet nedenfor.

C.1 Living Lab

Gruppen kunne se perspektivet i at etablere et Living Lab, der frembringer nye koncepter. Værdien af et sådant laboratorium eller eksperimentarium var ikke så meget udvikling eller opfindelse af ny teknologi, it mv., men snarere den overførelse af viden om anvendelsen af ny teknologi, it mv., der sker efter at have været i laboratoriet.

Gruppen udtrykte en lyst til at mødes i et sådant eksperimentarium og prøve egne ideer af og få feedback fra brugerne. Det skal være et sted, hvor mange fagligheder mødes og skaber helhedskoncepter, der favner samspillet mellem pædagogik, bevægelse, organisation, it, teknologi osv. Gruppen følte, at et sådant sted skulle

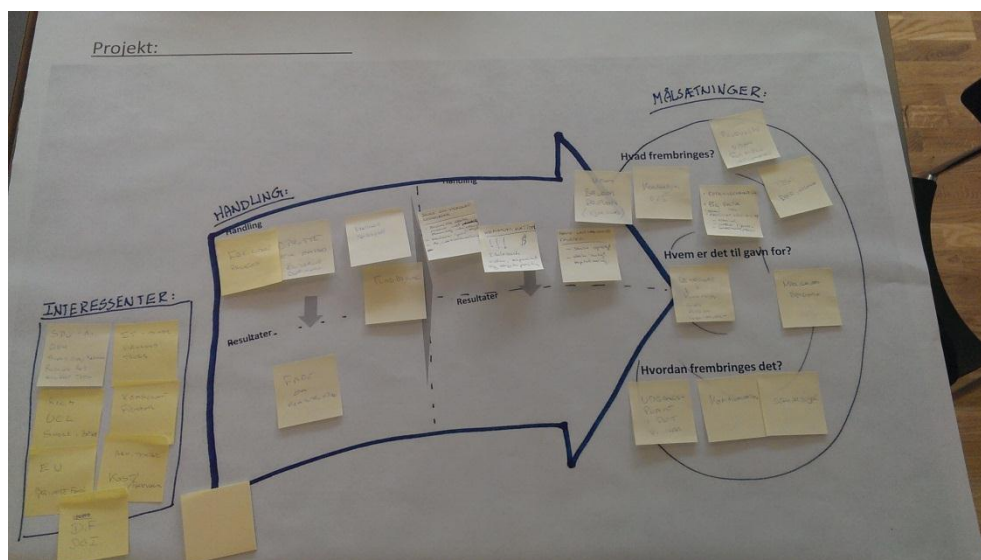
have et mindre klinisk navn og i højere grad noget, der giver associationer til et øvelokale, hvor musikere går ind og 'jammer' med hinanden.

Laboratoriet vil være til gavn for virksomheder, skoler, forskere, studerende osv. Det blev nævnt som et konkret succeskriterium, at alle UC studerende i Danmark i løbet af deres uddannelse har tilbragt en uge i laboratoriet.

Af konkrete handlinger nævnte gruppen, at der skal udpeges en fysisk lokalitet, hvor Living Lab'et skal placeres.

Det blev også understreget, at etableringen af både Living Lab og Praksisvidencenter afhænger af, at der publiceres mere om Svendborgprojektet og at der igangsættes en generel intensivering af kommunikationen om satsningen på sport og sundhed.

C.2 Praksisvidencenter

Gruppen var ikke i tvivl om, at den viden Svendborg besidder har en markedsværdi, som kan forløses gennem et praksisvidencenter.

Svendborg besidder rigelig viden til at kunne 'føde' et praksisvidencenter, men for at sikre langsigtet bæredygtighed må der fortsat ske vidensudvikling og vidensopsamling.

Gruppen påpegede at implementeringsviden, evnen til at frembringe viden OG viljen til at få det til at fungere i praksis, står som en central grundpille. Det er vigtigt at gøre implementeringen brugerdreven.

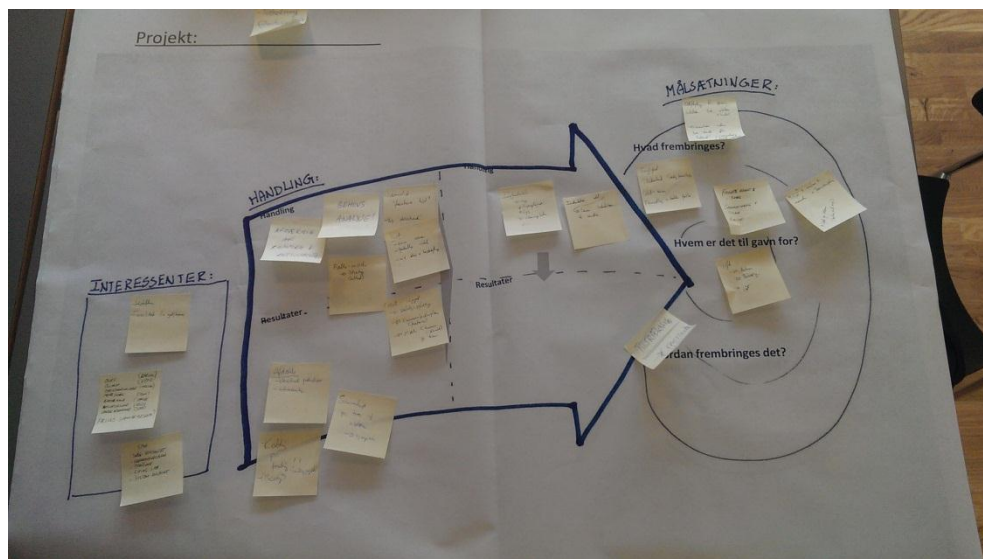
Potentialet er stort, så det er vigtigt at finde en organiseringsstruktur, som kan skaleres gennem et offentligt/privat samarbejde.

Gruppen var enig om, at en organisation, som er i stand til at opsamle initiativer, koordinere og bringe dem op på 'strategisk niveau', vil være helt afgørende. Den-

ne organisation vil også få en nøglerolle i forhold til at opsamle viden omkring efterspørgsel og sikre hurtig respons overfor interesserede kunder og partnere.

Gruppen tilkendegav, at der var villighed til at stille ressourcer til rådighed for en sådan organisation.

C.3 Special interest tourism

Gruppen bakker op om en indsats mod at øge antallet af gæster/kursister, som besøger Svendborg med afsæt i sport og sundhed. Det blev understreget, at indsatsen skal ses som en integreret del af en samlet satsning på sport og sundhed i Svendborg. Kernen er synergier og helhedstænkning, hvor ikke mindst viden fra Svendborgprojektet sættes i spil.

Målgruppen 'Special interest tourism' favner kun en del af de mange kursister, som besøger højskolerne i området. Der er således behov for et bredere fokus på ferie med mulighed for at dyrke sport arrangeret af højt kvalificerede instruktører, der sikrer en professionel og tryk oplevelse af høj kvalitet. Gruppen udtrykte, et behov for at afdække rammer og ressourcer i området og skabe samarbejder med økonomisk gevinst på tværs af aktører i området. Første skridt er et fællesmøde for nøgleaktører på området. Endvidere skal presse- og kommunikationsindsatsen om de 'gode historier'/features styrkes.

Gruppen var enighed om, at højskolernes kultur, ånd, erfaring med at skabe sammenhængende oplevelser og kompetente instruktører er en særlig kompetence i Svendborg, som kan videreføres til aktiviteter uden for højskolernes fysiske rammer. Af konkrete eksempler blev bl.a. nævnt, at lokale hoteller kan have en aktivitetskalender hængende over sportsaktiviteter, arrangeret af instruktører fra højskolerne, som hotellets gæster kan booke sig ind på. Der kan også etableres samarbejder om kursusudbud mellem højskolerne og ejere af diverse sportsanlæg/-faciliteter.

Gruppen udtrykte klart, at der skal fokuseres på både at tiltrække nye gæster og kursister til Svendborg, men samtidig sikres en 'gentiltrækning', således at fx. tidligere kursister kommer retur til området for at opleve Svendborg by eller bosætter sig i området i fremtiden pga. kommunens tilbud inden for sport og sundhed.

C.4 Tværgående

Udover de 3 anbefalinger der blev arbejdet med på workshoppen, er der peget på at:

- > Øget **kommunikation og synliggørelse** af Svendborgprojektet og satsningen på sport, uddannelse og sundhed er afgørende for at realisere potentialet og for at lykkes med samtlige initiativer
- > **Uddannelse** og uddannelsesinstitutionerne er selvstændige satsningsområder, men derudover spiller de en vigtig rolle i Living Lab, Praksisvidencenter og special interest tourism og er i det hele taget centrale for hele indsatsen